

INTERVENTIE

#2 JUNI 2021

MARVER
LEDENMAGAZINE

**VROUWEN
VERRIJKEN**
de krijgsmacht

**GOEDE
KOFFIESESSIES**
van Defensie en
bonden

**GUNSTIGE
AANSPRAKEN**
bij dienstongeval

MEDEZEGGENSCHAP
BIJ DE KMAR

**‘EEN RECHT
WAAROP WE ZUINIG
MOETEN ZIJN’**

MARVER-APP
VOLOP
INFORMATIE IN
THE POCKET!

SOMMIGE DINGEN VERANDEREN NOOIT

Het einde van de pandemie is als het goed is in zicht. Laten we hopen dat we in de toekomst kunnen terugkijken op 2021 als het laatste jaar van deze crisis. Een historische gebeurtenis met veel leed. Maar het heeft ook de ruimte geboden om goed te kijken naar de toekomst en hoe we de zaken anders zouden willen zien of doen en waarderen.

Hoe kijken we bijvoorbeeld tegen mensen aan die werken in essentiële beroepen, zoals marechaussees? Een vraag die veel mensen in de samenleving stelden en de meerderheid hetzelfde beantwoordde. Gelukkig positief ten aanzien van mensen in deze beroepen. Helaas is er ook een minderheid die daarover anders denkt. Aan die minderheid besteed ik dan ook maar twee zinnen in deze blog. De laatste twee.

Een journalist van een bekende krant vroeg mij laatst of de Koninklijke Marechaussee de komende drukte in 2021 op Schiphol wel aan kan en of we weer rijen kunnen verwachten voor de paspoortcontrole. Een goede en logische vraag waarop ik in 2019 direct antwoord had kunnen geven. Nu de wereld toch best wel veranderd is, kostte het mij even wat meer tijd. Want, waar gaan we heen? Begin 2020 hebben we met zijn allen gedwongen een andere afslag genomen en we weten nu niet hoe de bestemming eruit ziet.

Veel mensen en organisaties hebben de pandemie ook benut om invloed uit te oefenen op de bestemming. Aan de ene kant is het gelukt om de KLM en daarmee Schiphol financieel te ondersteunen en aan de andere kant probeert men de luchtvaart een halt toe te roepen. De luchtvaart is volgens een aantal mensen immers de verspreider geweest van het virus. Het doet mij denken aan een piloot die zijn passagiers wijsmaakte dat zij de opgravingen van een oude Romeinse luchthaven konden zien als zij links naar buiten keken. Je kunt mensen van alles wijsmaken. Als het coronavirus door de lucht-

vaart is verspreid, dan geldt dit vast ook voor 'de pest van Justinianus' in het Romeinse Rijk in de 6e eeuw na Christus. Of voor 'de Zwarte Dood' van 1330. Feiten lijken er immers steeds minder toe te doen. Voorspellingen worden er wel veel gedaan. Mijn voorspelling is dat als de hele wereld opengaat mensen weer volop gaan reizen. Nu vooral Europese bestemmingen open zijn, zal het met de rijen voor de paspoortcontrole meevallen, want binnen de EU vindt er geen controle plaats. Ook wel eens fijn voor de verandering.

Als de rijen er in de zomer van 2022 weer staan, dan is dat voor de verandering eens een goed teken. De pandemie is in dat geval echt voorbij. Het is dan wel zaak dat de Koninklijke Marechaussee over voldoende capaciteit gaat en vooral blijft beschikken. Voor dat laatste is het handig als je marechaussees ook goed beloont ten opzichte van 'de markt' om uitstroom te beperken. Het laatste voorstel van de werkgever Defensie biedt daarvoor helaas niet zoveel hoop. Sommige dingen veranderen helaas nooit.

Sven Schuitema
Voorzitter Marechausseevereniging

08

‘MEDEZEGGENSCHAP SOMS ONTERECHT BESCHOUWD ALS ZEURENDE TEGENMACHT’

→ Volgens Eric Kienhuis, Hoofdbestuurslid van de Marechausseevereniging, gaat het anno 2021 redelijk goed met de medezeggenschap bij de KMar. “Maar,” zo benadrukt hij in een interview met Interventie. “Op sommige plekken constateer ik dat commandanten en officieren er op uit zijn de rol van de medezeggenschap terug te dringen. Zij beschouwen de medezeggenschap onterecht als een ‘zeurende tegenmacht’ die nodeloos vertragend werkt bij besluitvormingstrajecten.”

→ Veel MARVER-leden met letsel als gevolg van een incident tijdens hun werk weten niet of zij nou een dienstongeval of een bedrijfsongeval hebben gehad. Zij gaan daarom klakkeloos akkoord met de conclusie die het ABP hierover trekt op basis van het opgestelde proces-verbaal, terwijl hun aanspraken bij een ‘bedrijfsongeval’ ongunstiger zijn.

16

BEDRIJFS- OF DIENSTONGEVAL?

→ Veel MARVER-leden met letsel als gevolg van een incident tijdens hun werk weten niet of zij nou een dienstongeval of een bedrijfsongeval hebben gehad. Zij gaan daarom klakkeloos akkoord met de conclusie die het ABP hierover trekt op basis van het opgestelde proces-verbaal, terwijl hun aanspraken bij een ‘bedrijfsongeval’ ongunstiger zijn.

20

AANTAL VROUWEN IN KRIJGSMACHT NOG ALTIJD BEPERKT

→ Ondanks diverse campagnes en stimuleringsmaatregelen, vormen vrouwen met circa 11% anno 2021 nog altijd een minderheid in de krijgsmacht. Maar er zijn soms grote verschillen bij de verschillende krijgsmachtdelen, ook qua werksfeer en mogelijkheden. Interventie sprak enkele vrouwen over hun loopbaan bij de krijgsmacht.

24

JURIDISCHE BIJSTAND VOOR NAD-LEDEN DIE ELDERS WERKEN

De MARVER heeft diverse NAD-leden die na hun LOM een arbeids-overeenkomst tekenen bij een andere werkgever. Zij kunnen rekenen op onze juridische bijstand als zij in een conflict verzeild raken met deze werkgever. Themis van Helvoort, procesjurist bij de MARVER, vertelt wat onze vereniging voor hen kan betekenen.

EN VERDER...

- 02** Blog Sven Schuitema
- 04** Bondig - Werk en inkomen
- 06** Goede koffiesessie Defensie & bonden
- 12** Defensie in de media
- 15** Akkoord over regeling pensioencompensatie
- 15** Afwijzing sollicitaties leden niet onderbouwd
- 27** Bondig - Vereniging
- 30** Puzzel
- 32** Contact met de MARVER
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Ramonda van der Mast

Kantonrechter
doet uitspraak:

'KOPPELPREMIE TERECHT INGEHOUDEN OP LOON'

 De koppelpremie is terecht ingehouden op het loon van militairen. Deze uitspraak deed de kantonrechter op 26 mei in een rechtszaak die een groep militairen, onder wie leden van de MARVER, had aangespannen tegen Defensie. De inzet van deze rechtszaak was de sinds 2004 meerdere keren ingehouden opslag op de pensioenpremie voor militairen.

In een uitgebreid vonnis verduidelijkt de kantonrechter waarom zij de vordering van de militairen afwees. Zij benadrukte dat over de hoogte van de verschuldigde premies jaarlijks afspraken met Defensie zijn gemaakt. Deze afspraken zijn bindend voor alle betrokkenen en kunnen naderhand niet worden opengebroken. De mede door de MARVER ingeschakelde advocaat van de militairen gaat zich de komende tijd buigen over mogelijke gronden voor een hoger beroep. Zodra hierover meer bekend is, informeren wij jou direct. ←

RIVM:

'DEFENSIEMEDEWERKERS KWAMEN OVERAL IN AANRAKING MET CHROOM-6'

 Tussen 1970 en 2015 kunnen (oud-)medewerkers in de hele defensie-organisatie in aanraking zijn gekomen met chroom-6. Er zijn destijds onvoldoende beschermingsmaatregelen genomen en daardoor kunnen zij ziek zijn geworden. Hierbij ging het om personeel dat zelf onderhoudswerk aan legermaterieel verrichtte, maar ook om mensen die regelmatig in de werkplaatsen kwamen, zoals leidinggevenden en schoonmakers. Dit zijn de belangrijkste conclusies op basis van het vervolgonderzoek van het RIVM naar chroom-6 bij Defensie, waarvan onlangs de resultaten bekend zijn gemaakt.

Niet verrast

Na een eerder onderzoek in 2018 concludeerde het RIVM al dat medewerkers op de zogeheten POMS-locaties aan chroom-6 in verven zijn blootgesteld en daarvan mogelijk ziek zijn geworden. De afgelopen periode deed het RIVM onderzoek naar mogelijke blootstelling aan chroom-6 op alle andere defensielocaties. Opnieuw zijn de onderzoeksconclusies niet mals. "De MARVER is echter niet verrast door de recent nieuw gepubliceerde onderzoeksresultaten," zo zegt MARVER-voorzitter Sven Schuitema. "Veel werkzaamheden en arbeidsomstandigheden die op de POMS-locaties gangbaar zijn, zie je namelijk ook terug op andere locaties binnen Defensie. Dan kun je bijvoorbeeld denken aan onderhoudslocaties."

Uitgebreide regeling

Samen met collega-defensiebond VBM en de AFMP is de MARVER van mening dat (oud-)medewerkers die ziek zijn geworden door het werken met chroom-6 snel en eenvoudig een uitkering moeten ontvangen als compensatie voor de geleden schade. "Belangrijk is dat zij hiervoor niet eerst een lange en gecompliceerde schadeclaimprocedure moeten doorlopen," benadrukt Sven. "Gelukkig hebben wij als bonden al in 2018 een uitkeringsregeling voor (oud-)medewerkers op de POMS-locaties afgesproken met Defensie. In gezamenlijkheid is deze regeling nu uitgebreid naar alle (oud-)medewerkers van Defensie die ziek zijn geworden door het werken met chroom-6."

Defensiemedewerkers met een aandoening die op de RIVM-lijst staat vermeld en die in voldoende mate zijn blootgesteld aan chroom-6, maken aanspraak op een uitkering. Ook nabestaanden die aan deze criteria voldoen kunnen hierop rekenen.

Meer informatie

Meer informatie over het gepresenteerde RIVM-onderzoek vind je op www.informatiepuntchroom6.nl. Ook kun je contact opnemen met het Informatiepunt Chroom-6 via e-mail (infoc6&carc@caop.nl) of telefoon: 070-3765476. Dit informatiepunt is telefonisch bereikbaar tussen 09.00 en 17.00 uur. ←

PENSIOENHERVORMING GAAT JAAR LATER VAN START

 De wet die het nieuwe pensioenstelsel regelt, gaat een jaar later in dan aanvankelijk gepland op 1 januari 2022. Demissionair minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid stuurde op 10 mei een brief met deze boodschap aan de Tweede Kamer. In de brief vermeldt Koolmees dat de hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel uiterlijk op 1 januari 2023 van start gaat.

Volgens hem blijft het streven om op 1 januari 2026 over te stappen op het nieuwe pensioenstelsel. Hij sluit echter niet uit dat ook dit een vertraging van een jaar kan oplopen. "Het uitgangspunt blijft een zorgvuldige transitie voor iedereen," zo benadrukt Koolmees. "De uitvoering is een belangrijk aandachtspunt." Hij vindt het daarom verstandig om een maximale eindtermijn voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel vast te stellen op 1 januari 2027. Lees via www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/05/10/stand-van-zaken-uitwerking-pensioenakkoord de volledige brief die minister Koolmees aan de Tweede Kamer heeft gestuurd. ←

Relevante stap op weg naar andere regels

VOORLOPIGE KEUZE NIEUWE PENSIOEN- REGELING **ABP**

 De sociale partners, de vakbonden van werkgevers en werknemers, hebben een voorlopige keuze gemaakt voor de nieuwe pensioenregeling van ABP. Volgens hen past het Nieuwe Pensioen Contract (NPC) het beste bij de deelnemers van dit pensioenfonds. Met hun voorlopige keuze is een belangrijke eerste stap gezet naar een nieuwe pensioenregeling. Deze stap hoort bij de overgang naar de nieuwe pensioenregels, waaraan fondsen uiterlijk in 2026 dienen te voldoen. Zoals uit een recente brief van demissionair minister Koolmees aan de Tweede Kamer naar voren komt, is er dus echter een kans dat dit een jaar later wordt.

Twee pensioencontracten

In het kader van het in 2019 gesloten pensioenakkoord zijn twee pensioencontracten aangeboden. Het was aan de sociale partners om een keuze te maken wélk contract het beste past bij de deelnemers en het fonds. Bij de ABP-regeling betrokken partners staan volledig achter de keuze voor het NPC. Ook voor de militaire pensioenregeling is gekozen voor het NPC. Betrokkenen benadrukken dat slechts een voorlopige keuze is gemaakt. In de toekomst kan nog een andere keuze worden gemaakt als de nadere uitwerking van het NPC en/of de definitieve wetgeving nieuwe inzichten oplevert. De komende maanden werken experts de wetgeving verder uit. Sociale partners en ABP blijven zich ook inspannen voor de regeling. Het streven is om eind 2023 de ABP-pensioenregeling 2026 klaar te hebben. De regeling en de overgangsafspraken moeten dan uiterlijk in 2023 definitief worden. De uitwerking van het NPC voor de burger-ABP-regeling en de militaire middenloonsregeling lopen parallel aan elkaar. Alleen gebeurt dit aan verschillende tafels. Voor de burgerregeling vindt dit plaats in de Pensioenkamer van de Raad voor het Overheidspersoneel (ROP). Voor de militaire regeling is dit de werkgroep Postactieven van het Sectoroverleg Defensie (SOD). ←

Goede koffiesessie van Defensie en bonden

NOG GÉÉN AANLEIDING TOT FORMEEL ARBEIDSVOORWAARDENOVERLEG

■ Bij het ter perse gaan van deze Interventie kon helaas nog geen informatie worden gedeeld over de uitkomst van de koffiegesprekken tussen de bonden en Defensie. Ga naar onze website www.marver.nl voor de meest actuele informatie hierover!

Vertegenwoordigers van het ministerie van Defensie, de vakbonden en leden van de Tweede Kamer troffen elkaar op dinsdag 18 mei bij een koffie-actie van de bonden op Het Plein in Den Haag. Dankzij de smaakvolle koffie en de informele sfeer was deze sessie een prima gelegenheid om van gedachten te wisselen over onder meer de arbeidsvoorwaarden van defensiemedewerkers. In navolging van het succes van deze actie besloten de vakbonden en het ministerie van Defensie al snel om in juni vaker koffie te gaan drinken en informeel met elkaar hierover verder te praten.

Tijdens de koffiegesprekken in juni werd gekeken of er voldoende aanknopingspunten waren om daadwerkelijk de onderhandelingen over de arbeidsvoorwaarden te hervatten. Tijdens de totstandkoming van

dit artikel was nog geen informatie bekend over de uitkomst van die gesprekken.

Transparantie

De gehouden koffiesessies betekenen dan ook niet dat het actietraject van de bon-

‘We hopen de Vaste Commissie Defensie ervan te overtuigen dat 2,5 procent redelijk en noodzakelijk is’

den wordt onderbroken, dat het overleg in de sector wordt hervat, of dat de onderhandelingen daadwerkelijk weer worden opgestart. De MARVER hecht waarde aan openheid en transparantie en deelt derhalve deze informatie met haar leden. Defensie en de vakbonden kijken terug op een plezierige koffiesessie in mei en hopen oprecht dat deze voldoende aanknopingspunten biedt om het overleg over de arbeidsvoorwaarden voor het defensiepersoneel uiteindelijk weer te kunnen hervatten.

Coffee-on-Wheels

De bijzondere acties vonden plaats vanuit de in het oog springende, mobiele koffiebar Coffee-on-Wheels. Bij deze bar werd onder meer van gedachten gewisseld over de stroef verlopende cao-onderhandelingen tussen de bonden en Defensie. Zo legde de staatssecretaris van Defensie Visser op 24 maart een ultimatum van de bonden naast zich neer, waarin de werkgever werd verzocht om minimaal 2,5% arbeidsvoorwaardenruimte beschikbaar te stellen. Alleen hiermee kunnen volgens hen een fatsoenlijke loonsverhoging en andere verbeteringen voor het defensiepersoneel worden gerealiseerd. Omdat Defensie nog altijd niet tegemoet is gekomen aan deze eis, beraden de bonden zich de komende tijd op nog meer acties.

Breed onder de aandacht

“Met deze acties en mogelijke vervolgsessies hopen we de voorzitter en de leden van de Vaste Commissie Defensie er uiteindelijk van te overtuigen dat 2,5 procent redelijk en noodzakelijk is om tot een onderhandelingsresultaat te kunnen komen waarin genoeg loonsverhoging zit, maar waarin ook invulling gegeven kan worden aan de nieuwe manier van werken die door de coronacrisis is

ontstaan,” zo benadrukte MARVER-voorzitter Sven Schuitema. “Dit moet eraan bijdragen Defensie weer aantrekkelijk te maken voor de laagste loonschalen en een oplossing te bieden voor de bijna 10.000 vacatures. De laagste loonschalen kunnen het bijna niet meer financieel bolwerken. Zo vlak vóór de ingang van de Tweede Kamer brachten we dit probleem uiteraard ook breed onder de aandacht van diverse andere Tweede Kamerleden.” ←

MARVER-Hoofdbestuur lid
Eric Kienhuis over
medezeggenschap bij KMar:

‘MEDEZEGGENSCHAPS- COMMISSIES ZIJN EEN GROOT GOED’

Als Hoofdbestuur lid van de MARVER ontvouwde Eric Kienhuis in de vorige uitgave van Interventie al kort zijn visie op de algehele medezeggenschap binnen de KMar. Met medezeggenschap in zijn bestuurdersportefeuille en jarenlange (werk-)ervaring op dit terrein heeft Eric hierover uitgesproken standpunten en is hij niet bang om kritische noten te kraken over noodzakelijke verbeteringen. Daarom voelt Interventie hem nu in een uitgebreid interview aan de tand over een onderwerp dat hem na aan het hart gaat. “MC-leden moeten meer tijd krijgen om hun medezeggenschapswerk goed te kunnen invullen.”

Sinds wanneer

houd je je bezig met het onderwerp medezeggenschap?

"Ruim 19 jaar geleden werkte ik nog als onderzoeker bij het sluisteam op Schiphol, dat zich tot op de dag van vandaag bezighoudt met de bestrijding van mensenhandel- en smokkel. Ik herinner me dat Ton de Zeeuw als toenmalig MARVER-voorzitter op een ochtend achter mijn bureau stond en me vroeg of ik een toekomst voor mezelf zag weggelegd in de medezeggenschap. Ik had geen idee wat dit allemaal voor mij zou gaan betekenen. Sinds het begin van mijn loopbaan bij de KMar heb ik een goede belangbehartiging van alle KMar-medewerkers altijd belangrijk gevonden. Ook hechtte ik er toen al veel waarde aan om collega's waar mogelijk vooruit te helpen met mijn kennis en ervaring. Ik ging al snel overstap en deed als MARVER-lid mee aan de medezeggenschapsverkiezingen voor het District Schiphol. Uiteindelijk werd ik gekozen en ben ik voorzitter van de MC van het District Schiphol geworden."

Welke andere rollen op dit gebied heb je door de jaren heen vervuld?

"Naast mijn voorzitterschap van de MC van het District Schiphol werd ik ook voorzitter van het COM, het Centraal Overleg Medezeggenschap. Dit was een poging van de toenmalige districtsmedezeggenschappen om ook op het niveau van de Commandant der Koninklijke Marechaussee →

BELANGRIJKE MEDEZEGGENSCHAPS-BEGRIPPEN

↙ Voor de lezers die niet helemaal thuis zijn in de wereld van de medezeggenschap vind je in dit kader een korte toelichting op de in het interview met Eric Kienhuis genoemde begrippen op dit terrein.

BMD: BESLUIT MEDEZEGGENSCHAP DEFENSIE

Hierin is de medezeggenschap binnen Defensie geregeld. Dit besluit heeft dus ook betrekking op de Koninklijke Marechaussee.

CMC: CENTRALE MEDEZEGGENSCHAPSCOMMISSIE DEFENSIE

De CMC bespreekt zaken die de hele defensieorganisatie aangaan. Deze commissie heeft overleg met de Secretaris-Generaal (SG).

COM: CENTRAAL OVERLEG MEDEZEGGENSCHAP

Dit was een poging van de vroegere districtsmedezeggenschappen om ook op het niveau van de Commandant der Koninklijke Marechaussee de medezeggenschap in te richten.

DMC KMAR: DEFENSIEONDERDEEL MEDEZEGGENSCHAPSCOMMISSIE KONINKLIJKE MARECHAUSSEE

De DMC overlegt alleen over zaken die de meerderheid van de diensteenheden bij de KMar aangaan. Deze commissie overlegt met de PCKMar. De HDE van het DMC is CKMar.

HDE: HOOFD(EN) DEFENSIE EENHEID

De HDE's zijn de hoogste commandanten, dus CKMar, C-LTC en C-OTCKMar. Deze commandanten laten het overleg vaak over aan hun plaatsvervangers, omdat die in het kader van de taakverdeling tussen de commandant en de plaatsvervanger vaak over de bedrijfsvoering gaan en dus over de onderwerpen waarover de medezeggenschap overleg voert.

MC: MEDEZEGGENSCHAPSCOMMISSIE

Iedere zelfstandige eenheid heeft een eigen MC. Leden van de MC zijn gekozen vertegenwoordigers. Zij stellen zich verkiesbaar als individu of via de kieslijst van hun vakbond. MC-leden kunnen zitting nemen in de DMC, CMC of in andere soorten MC 's. Raadpleeg voor alle soorten medezeggenschap het Besluit Medezeggenschap Defensie.

de medezeggenschap in te richten. Onder andere naar aanleiding van de inspanning van het COM besloot de minister van Defensie uiteindelijk in overleg met de vakbonden om verschillende DMC-en (Defensieonderdeel Medezeggenschapscommissies, red.) op te richten

Vanuit het DMC nam ik ook deel aan de oprichting van de Centrale Medezeggenschapscommissie Defensie (CMC, red.). Op dit moment treed ik op als adviseur van de MC LTC. Sinds vorig jaar ben ik Hoofdbestuurslid van de Marechausseevereniging en heb ik medezeggenschap in mijn portefeuille."

Wat is de meerwaarde van medezeggenschap binnen de Kmar?

"Medezeggenschap en medezeggenschapscommissies binnen de KMar zijn een groot goed; ze zijn een vorm van medewerkersparticipatie. Als democratisch gekozen vertegenwoordigers van het personeel mogen zij met de leiding meedenken over belangrijke keuzes binnen de organisatie. Hierbij moet de leiding tot overeenstemming komen met de MC, voordat deze keuzes mogen worden uitgevoerd. Dit is het zogeheten 'overeenstemmingsprincipe'. Bijzonder als je bedenkt dat de ondernemingsraden in het

bedrijfsleven alleen adviesrecht hebben. Medezeggenschap is een voorrecht waarop we zuinig moeten zijn binnen de defensieorganisatie. Uitgangspunt bij dit principe is dat de commandant overeenstemming moet bereiken met de MC over zaken die zijn beschreven in het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD, red.). Een respectvolle en constructieve relatie tussen de MC en de leiding kan zorgen voor een vlotte afhandeling van reorganisaties en andere zaken die belangrijk zijn voor werkgever en werknemer. Wederzijds vertrouwen speelt hierbij ook een grote rol.”

Hoe loopt dit anno 2021 in de dagelijkse praktijk?

“Naar mijn idee gaat het op dit moment redelijk goed met de algehele medezeggenschap bij de KMar. Op sommige plekken constateer ik echter dat commandanten en officieren er op uit zijn de rol van de medezeggenschap terug te dringen. Zij beschouwen de medezeggenschap onterecht als een ‘zeurende tegenmacht’ die nodeloos vertragend werkt bij besluitvormingstrajecten. En dit terwijl een goed functionerende MC een echte ruggensteun kan vormen voor een organisatie, óók als die op basis van goede argumenten tot de conclusie komt dat een commandant op een bepaald terrein de plank volledig mislaat.

Als adviseur maak ik de ontwikkelingen binnen het MC LTC van nabij mee. Deze 14-koppige medezeggenschapscommissie, met overwegend MARVER-leden, vormt een jonge groep enthousiastelingen. Als democratisch gekozen vertegenwoordigers van het personeel moeten zij het respect krijgen waarop zij recht hebben, de benodigde kennis verzamelen én ervan overtuigd raken dat hun ideeën relevante verbeteringen in de operatie kunnen opleveren.

De commandant van het LTC heeft het mandaat voor het overleg met de medezeggenschap overgedragen aan zijn plaatsvervanger en treedt sinds kort alleen op als overlegvoorzitter van de al bijna twee jaar durende reorganisatie van het LTC, stap 4.

Deze reorganisatie heeft echter verstrekende gevolgen die vervolgens met de plaatsvervanger moeten worden besproken. Hierdoor worden de onderhandelingen onnodig ingewikkeld gemaakt. Dit heeft niet alleen een vertragende werking op de reorganisatie, maar ook op de andere processen binnen het LTC.”

Zijn deze problemen bij het MC LTC door te trekken naar andere defensieonderdelen?

“Ja, bepaalde problemen komen bij alle defensieonderdelen voor. Zo kun je stellen dat de Hoofden Dienst Eenheid (HDE, red) de MC-leden vaak nog onvoldoende kansen bieden om gelijkwaardige gesprekspartners te zijn. Zij moeten deze leden op diverse manieren faciliteren om op hetzelfde kennisniveau te komen, waardoor er ook op een gelijkwaardige manier over onderwerpen kan worden onderhandeld. Voor een MC-lid is zijn of haar operationele KMar-werk heel wat anders dan op beleidsniveau praten over belangrijke onderwerpen, zoals reorganisaties. De HDE's moeten de medezeggenschap meer omarmen en verduidelijken hoe bepaalde beleidszaken in elkaar steken. Verder zouden MC-leden, indien noodzakelijk, meer tijd en vrijstellingen van hun werk moeten krijgen om hun medezeggenschaps-werk goed te kunnen invullen. Zij hebben dan wel de verantwoordelijkheid om deze tijd goed te benutten. Uiteindelijk kun je zeggen dat elke HDE de MC krijgt die hij of zij verdient.

Daarnaast is het belangrijk dat MC-leden, als zij stoppen met hun werkzaamheden voor de MC, de mogelijkheid hebben om hun geplande loopbaan voort te zetten. Het werk voor de MC mag hierbij geen belemmering zijn. Op dit terrein kan een belangrijke rol voor de HDE zijn weggelegd.”

Hoe staat het met de vertegenwoordiging van MARVER-leden in de diverse MC's?

“Ik schat dat zo'n 70 procent van alle MC's

‘Uiteindelijk kun je zeggen dat elke HDE de MC krijgt die hij of zij verdient’

wordt gevormd door leden van de Marechausseevereniging.

Bij de MC LTC is het overgrote deel aangesloten bij de MARVER. Hiermee zijn de belangen van onze vereniging en die van onze achterban naar mijn idee uitstekend vertegenwoordigd. Het is goed dat ook leden van andere bonden tot de MC's behoren. Niet iedere KMar-medewerker is namelijk bij onze vereniging aangesloten en het is van belang dat zijn of haar belangen eveneens goed zijn vertegenwoordigd.”

Als hoofdbestuurder van de MARVER heb je medezeggenschap in je portefeuille. Hoe ga je de komende tijd concreet met deze portefeuille aan de slag?

“De komende twee maanden volgt er eerst het zomerreces in het overleg en gaan mensen op vakantie, mits dit natuurlijk mogelijk is gezien de coronacrisis. Daarna hoop ik dat ik als hoofdbestuurder sowieso weer fysieke afspraken met mensen kan gaan maken. Zo wil ik persoonlijk met de diverse MC's gaan praten over de uitdagingen die spelen binnen hun commissie. Ik vind het belangrijk om nog preciezer te weten wat er op dit moment allemaal speelt binnen de medezeggenschapswereld van de KMar. Ik wil concreet gaan kijken hoe wij als Marechausseevereniging de MC-leden hierbij op een goede manier kunnen ondersteunen. Een mooi uitgangspunt is in elk geval dat zowel de medezeggenschap als onze vereniging een goede belangenbehartiging van KMar-medewerkers hoog in vaandel hebben staan.” ←

DEFENSIE IN DE MEDIA

De Marechausseevereniging volgt nauwlettend het belangrijkste defensienieuws in de (inter-)nationale media. Nieuws waarbij het ministerie van Defensie vaak een prominente rol speelt en onze vereniging als ‘luis in de pels’ namens jou als lid regelmatig aan het woord komt. Sinds vorig jaar bieden we je in elke uitgave van Interventie onder de titel ‘Defensie in de media’ een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd.

Nederland & Suriname werken weer militair samen

Als landen gaan Nederland en Suriname weer een militaire samenwerking aan. Dit is de uitkomst van een gesprek dat demissionair minister Bijleveld van Defensie op 8 april voerde met haar Surinaamse collega Krishna Mathoera. Op uitnodiging van de regering in Suriname was Bijleveld van 7 t/m 10 april in dat land. Na hun besprekingen tekenden Bijleveld en Mathoera een intentieverklaring voor militaire samenwerking. In deze verklaring belooft Nederland onder andere ondersteuning bij het trainen en het opleiden van het militaire kader van Suriname. De Nederlandse Defensie Academie en Koninklijke Militaire School worden hierbij betrokken.

Bezuinigingen op munitievoorraad gekraakt

Ton van den Berg, voorzitter van onze collega-defensiebond AFMP, kraakte op **14 april** de voorgenomen bezuinigingen op de munitievoorraad van Defensie. “Het is heel belangrijk dat militairen op missie alle munitie bij zich hebben die nodig is,” zo benadrukte hij tegenover de NOS. “Ook voor trainingen is echte munitie van belang. Dan

krijg je als militair pas goed door hoe zo'n wapen werkt en wat het doet. Die ervaring krijg je niet met een simulatie.” Samen met de ACOM leverde de AFMP in een NOS-artikel kritiek op de geplande bezuinigingen op munitiegebied. Beide bonden zijn er net als de MARVER van overtuigd dat deze bezuinigingen ten koste gaan van zowel de trainingen als de missies van militairen. Het ministerie bevestigde op 14 april een bericht

uit de Telegraaf van een dag eerder dat het munitiebudget vanaf 2022 daalt van 140 miljoen naar 80 miljoen euro. Die klap wordt volgend jaar nog deels opgevangen door een compensatie van 40 miljoen, maar is vanaf 2023 structureel.

Onno Eichelsheim nieuwe CDS

Generaal Onno Eichelsheim nam op **15 april** het commando over van de vertrekkende Commandant der Strijdkrachten, luitenant-admiraal Rob Bauer. Vanwege het coronavirus was er een kleinschalige overdrachtsceremonie in de Ridderzaal in Den Haag. Rob Bauer is nu voorzitter van het militaire comité van de NAVO. Eichelsheim was al sinds juli 2019 de plaatsvervanger van Bauer.

Douaniers strak in het blauw

Alle 3.000 medewerkers van de Douane hebben sinds **22 april** een gloednieuw uniform. Het Kleding- en Persoonsgebonden Uitrustingbedrijf (KPU) droeg bij aan de productie en de

verstrekking van dit door Mart Visser ontworpen uniform. De grensbewakers dragen voortaan een blauw uniform met gouden letters in plaats van de verouderde groene letters. KPU, een specialist op het gebied van uniformen, is verantwoordelijk voor

het inslaan en keuren van de kleding. Het bedrijf zorgt voor de instandhouding van het uniform en de uitgifte daarvan aan de douanemedewerkers. Hiervoor wordt KPU door de Belastingdienst voorzien van extra personeel.

'VEEL COLLEGA'S VERLATEN DEFENSIE, OMDAT ZE ERGENS ANDERS MEER KUNNEN VERDIENEN'

MANIFESTATIE ROND #STEUNPUBLIEKESECTORNU

↙ Een fatsoenlijke loonsverhoging, meer collega's om de werkdruk tegen te gaan en voldoende middelen om op een goede manier te kunnen werken. Dit waren de belangrijkste achterliggende eisen van de landelijke manifestatie op 19 mei op het Haagse Malieveld in het kader van de campagne #steunpubliekesectornu. Deze campagne, waarvoor de ACOP (MARVER, AFMP en FNV Overheid) en het AC (o.a. VBM) de handen ineen hebben geslagen, richt zich tegen de structurele verwaarlozing van de publieke sector. Leden van onder meer de MARVER en de AFMP konden live online aanwezig zijn bij de manifestatie in Den Haag en hadden ook de mogelijkheid om deze later terug te kijken. Diverse collega's uit de publieke sector deden op het Malieveld in Den Haag hun verhaal.

Defensie houdt drie F-35's aan de grond

Defensie houdt voorlopig drie van de nieuwe F-35's aan de grond, zo wordt op **22 april** bekendgemaakt. Deze hebben namelijk misschien schade opgelopen aan de motor. De kans bestaat dat opspattend gruis bij de drie straalvliegtuigen heeft gezorgd voor slijtage aan de motor. Deze slijtage werd gevonden tijdens standaardinspecties. De Luchtmacht houdt de toestellen op vliegbasis Leeuwarden nu uit voorzorg aan de grond om mogelijke vervolgschade te voorkomen.

Militairen al vóór Kamerdebat naar Afghanistan

Ongeveer 80 Nederlandse militairen gingen op **21 april** al naar Afghanistan, terwijl de Tweede Kamer pas een dag later over hun uitzending debatteerde. Volgens demissionair minister Bijleveld van Defensie moesten de militairen eerder weg, omdat hun geplande vlucht op de dag van het debat niet kon doorgaan. Zij schreef in een Kamerbrief dat het vliegtuig op het laatste moment van een ander land geen toestemming kreeg om door het luchtruim te vliegen. "Er is samen met bondgenoten met de grootste spoed gezocht naar alternatieven, maar er waren geen andere vluchten of

'DISBALANS TUSSEN POLITIEKE AMBITIE EN BUDGET DEFENSIE'

↘ In een interview met het televisieprogramma EenVandaag ging Ton van den Berg als AFMP-voorzitter op **24 mei** in op de personeelsproblemen bij de Marine. "Deze problemen zijn illustratief voor wat er bij Defensie speelt," zo verduidelijkte hij bij EenVandaag. "Al sinds 2015 waarschuwt de Algemene Rekenkamer dat er een disbalans is tussen de politieke ambitie en het budget van Defensie. We willen alles doen voor zo weinig mogelijk geld en dan gaan er gaten vallen. We moeten even vaak 'nee' als 'ja' zeggen wanneer Nederland wordt gevraagd om aan een missie mee te doen, omdat we de mensen en de middelen niet hebben." Volgens Ton mist een brede visie hierop. "Amerika is een land dat dit wel heeft. En in Scandinavische landen heb je begrotingen die 5 jaar beslaan, zodat je grote beleidswijzigingen voorkomt en stabiliteit krijgt. In Nederland gaat Defensie bij wijze van spreken ieder jaar op 31 december failliet en maakt ze op 1 januari een doorstart. Je ziet ook dat in een lopend jaar op de rem wordt getrapt, omdat men denkt dat men te weinig krijgt. In november krijg je de boodschap: we moeten wat uitgeven. Want alles wat niet uitgeven wordt, vloeit terug naar de algemene middelen."

toestellen beschikbaar die de garantie konden bieden dat de militairen tijdig inzetge-reed zouden zijn." Volgens Bijleveld was er met het oog op de veiligheid van de andere Nederlandse militairen in Afghanistan geen andere mogelijkheid dan de extra militairen al eerder te laten vertrekken. "Wij betreu-

ren ten eerste dat de militairen daardoor al in Afghanistan zijn voordat het debat over deze aanvullende inzet zal zijn afgerond," schreef zij aan de Tweede Kamer. Zij benadrukte wel dat de bewuste militairen pas na het Kamerdebat zouden worden ingezet in Afghanistan. ←

DEFINITIEF AKKOORD OVER REGELING PENSIOENCOMPENSATIE

Defensie en de bonden hebben definitief overeenstemming bereikt over de uitwerking van de 'Maatregel in verband met het verminderd pensioenperspectief'. Alle centrales en ook defensie benadrukten dat een nadere behandeling in het Sectoroverleg Defensie (SOD) niet nodig is. Dat maakt de weg vrij om de regeling in te gaan voeren. Het gaat om de compensatieregeling voor militairen voor wie de overgang van de eindloonregeling naar de middelloonregeling tot minder pensioen leidt.

Over de compensatieregeling was al een afspraak vastgelegd in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020. Volgens de bonden en Defensie is de nu overeengekomen regeling echter eerlijker en beter uit te leggen. De MARVER liet de minister op 3 juni al weten akkoord te zijn met de aangeboden uitwerking van de maatregel in verband met het verminderd pensioenperspectief. Wij benadrukten toen ook dat voor ons een behandeling in het SOD niet nodig was.

Afwijking

De uitwerking van de maatregel wijkt af van de afspraak in het eerdergenoemde arbeidsvoorwaardenakkoord. In dat akkoord is voor de berekening van het verlies aan pensioenperspectief uitgegaan van een grofmazige methodiek van maatmensen en vooraf vastgestelde tabelbedragen. Tijdens de uitwerking is overgestapt naar een berekening op basis van de concrete individuele situatie van militairen. Ondanks het feit dat de aangepaste berekeningswijze leidt tot een wat complexere regeling, is de MARVER hiermee tevreden. Deze stelt namelijk eerlijker vast wat de daadwerkelijk schade is die mensen op het gebied van het pensioenperspectief oplopen. Dat is met de nu gekozen individuele berekening het geval op zowel het transitiemoment van 1 januari 2019 als bij een bevordering. Dit is dus anders dan bij de methodiek in het arbeidsvoorwaardenakkoord het geval zou zijn.

Uitbetaling

Het inregelen van de afspraak neemt nog minimaal een half jaar in beslag. Zo moeten op het gebied van de bedrijfsvoering nog de nodige zaken worden ingeregeld. Pas daarna kunnen de eerste compensatiebedragen worden uitbetaald. Hiervóór zullen de details van de regeling al worden gecommuniceerd. Deze details worden na de zomer bekendgemaakt. ←

MARVER bespreekt onderwerp laatste keer binnen KMar

AFWIJZING SOLLICITATIES LEDEN NIET ONDERBOUWD

De afgelopen tijd zag de Marechaussee-vereniging weer verschillende zaken van leden voorbijkomen, waarbij een sollicitatie naar een nieuwe functie bij de KMar was afgewezen zonder een deugdelijke onderbouwing. Deze leden ontvingen een e-mail dat zij niet of minder geschikt waren bevonden. Voor een toelichting op de reden van afwijzing werden zij doorverwezen naar de voorzitter van de selectiecommissie. Dit is in strijd met de Algemene wet bestuursrecht, op grond waarvan de werkgever verplicht is een afwijzing goed te motiveren.

Schriftelijke motivatie

Die motivering zal schriftelijk moeten plaatsvinden en wel direct in de afwijzingsmail. Een mondelinge toelichting volstaat niet. De MARVER vindt het belangrijk dat de werkgever op korte termijn gaat zorgen voor een deugdelijke onderbouwing. Niet alleen omdat daarmee de wet wordt nageleefd, maar ook omdat zo een betere uitgangspositie wordt gecreëerd als er bezwaar tegen de afwijzing wordt aangetekend.

Alsnog oplossing

De MARVER heeft het probleem al een paar keer bij de KMar aangekaart, maar vooralsnog leidde dit niet tot het gewenste resultaat. Wij zullen dit onderwerp nog een laatste keer binnen de KMar bespreken. Als dat opnieuw niet tot verbetering leidt, agenderen we dit punt voor een vergadering van de werkgroep Algemeen Personeelsbeleid en bespreken we dit verder met de minister om alsnog tot een oplossing te komen. ←

Bedrijfs- of dienstongeval?

‘GA NIET ZOMAAR AKKOORD MET DE CONCLUSIE VAN HET **ABP**’

Stel je voor: tijdens een missie loop je letsel op bij een ongeluk met een militair voertuig of raak je gewond door vijandelijk vuur. Of je krijgt een blessure door een incident tijdens het uitladen van een vrachtwagen op de kazerne. Is er in deze gevallen sprake van een bedrijfs- óf een dienstongeval? Veel MARVER-leden met letsel door een ongeval tijdens hun werk weten het precieze antwoord op deze vraag niet. Zij gaan daarom klakkeloos akkoord met de conclusie die het ABP hierover trekt op basis van het opgestelde proces-verbaal, niet wetend dat hun aanspraken bij de kwalificatie ‘bedrijfsongeval’ veel ongunstiger zijn. Pauline de Casparis, jurist en secretaris bij FNV Veiligheid, schetst in dit interview de risico’s hiervan.

Hoeveel leden klopten recent bij de MARVER aan met een hulpvraag naar aanleiding van het letsel dat zij opliepen door een ongeval tijdens hun werk?

“Elke week krijgt de MARVER of onze collega-defensiebond AFMP wel een hulpvraag binnen van een lid dat een fysieke of mentale blessure heeft opgelopen tijdens zijn of haar werk. Het kan gaan om leden die door een ongeval gewond zijn geraakt tijdens een abseil- of duikcoëfening, bij andere werkgerelateerde activiteiten of tijdens een missie in het buitenland. Ook melden zich leden bij ons met een beroepsziekte als gevolg van onder meer chroom-6.”

Wat waren hun hulpvragen?

“Onze leden stelden bijvoorbeeld vragen over hun rechten, plichten en aanspraken nadat zij gewond waren geraakt door een ongeval tijdens hun werk. Vaak melden zij zich pas bij ons, als zij al ver in het proces zijn met hun werkgever en met het ABP. Zij zitten dan bijvoorbeeld al midden in hun re-integratieproces. Helaas kunnen we zo laat in het proces vaak alleen met het nodige kunst- en vliegwerk nog besluiten van hun werkgever of van het ABP laten terugdraaien. Soms is het hiervoor al te laat.”

Voor veel leden is het onduidelijk of er nou sprake was van een bedrijfs- of een dienstongeval. Zonder verder

nadenken gaan zij daarom akkoord met de conclusie die het ABP hierover trekt op basis van het opgestelde proces-verbaal. Wat zijn de vaak negatieve gevolgen hiervan?

“Wat me in de zaken met onze geblesseerde of gewond geraakte leden opvalt, is dat het ABP aan de hand van het proces-verbaal vaak vrij snel na hun ongeval concludeert dat het ging om een dienstverbandaandoening en wel om een bedrijfsongeval. De meesten leden denken dan: ‘Dat is mooi geregeld!’ Zij zijn blij dat hun ongeval in elk geval is erkend, maar realiseren zich niet dat hun rechtspositie naast het begrip bedrijfsongeval ook het begrip dienstongeval of beroepsincident kent. Hun aanspraken zijn bij een dienstongeval of beroepsincident een stuk gunstiger dan bij een bedrijfsongeval. Belangrijk voor onze leden is daarom om niet zomaar genoegen te nemen met de ABP-conclusie dat er een bedrijfsongeval heeft plaatsgevonden.”

Wat kun je verstaan onder een bedrijfs- of een dienstongeval?

“Van een bedrijfsongeval bij Defensie is sprake als er tijdens de normale werkzaamheden van een defensiemedewerker een ongeval gebeurt. Voorbeelden hiervan zijn een ongeval bij het - zonder toeters en bellen - rijden in een dienstvoertuig of een incident bij een sportieve activiteit. Van een dienstongeval spreek je als je als militair een ongeluk overkomt tijdens een uitzending of bij ‘oorlogsnabootsende’ omstandigheden tijdens een oefening. Sinds 2014 worden ook ‘gevaarzettende situaties’ als een dienstongeval beschouwd. Duidelijke voorbeelden van een dienstongeval zijn een ongeval met een militair voertuig gedurende een uitzending en een militair die bij een missie wordt geraakt door vijandelijk vuur. De omstandigheden waaronder het incident plaatsvindt, zijn dus bepalend voor de kwalificatie die wordt gegeven.” →

‘Leden met psychisch of fysiek letsel drukken we op het hart om vroegtijdig in het proces voor hulp of advies bij ons aan te kloppen’

En wat is een beroepsincident?

“Het gaat om incidenten tijdens de gewone vredesbedrijfsvoering, waarbij de uitvoering van de functie meebrengt dat er gevaar gelopen wordt. Hierbij is er geen direct verband met de bijzondere taken van de krijgsmacht of het oefenen daarvoor. Deze extra voorziening in de rechtspositie geldt zowel voor militairen als voor burgerambtenaren van Defensie. Bij militairen wordt gesproken over een dienstongeval en bij burgerambtenaren over een beroepsincident.”

Het ABP past de begrippen ‘gevaarzettende situaties’ en ‘beroepsincidenten’ in de praktijk maar weinig toe. Wat zijn ‘gevaarzettende situaties’ precies?

“Uit de wetsgeschiedenis kun je opmaken dat bij letsel dat is ontstaan ‘door handelend optreden in een situatie waarin de gewone burger zich zou terugtrekken’, bijvoorbeeld bij het aanhouden van een verdachte, sprake kan zijn van een beroepsincident. Dit voorbeeld wordt gebruikt ter illustratie. Ik heb echter de sterke indruk dat het ABP zich tot dit specifieke voorbeeld en soortgelijke voorbeelden beperkt en bepaald niet ‘out-of-the-box’ denkt. In mijn ogen zijn er meer situaties die kunnen worden geschaard onder een beroepsin-

cident. Je kunt bijvoorbeeld denken aan letsel dat is ontstaan tijdens een gevaarlijke oefening, die niet als ‘oorlogsnabootsend’ wordt aangemerkt omdat er een instructeur aanwezig is. Als een van onze leden letsel heeft opgelopen tijdens gevaarlijke activiteiten voor het werk, dan aarzelen wij niet om het standpunt aan de rechter voor te leggen dat er geen sprake is van een dienstongeval of een beroepsincident.”

Welke aanspraken hebben leden bij een bedrijfsongeval, een dienstongeval of beroepsincident?

“In alle gevallen is gegarandeerd dat je tijdens het herstel van je verwondingen of ziekte niet op je loon wordt gekort. Zo nodig krijg je een aanvulling op je WIA-uitkering. Bij een ‘bedrijfsongeval’ heb je verder echter bijna nergens recht op, terwijl je bij een ‘dienstongeval’ of ‘beroepsincident’ alle geleden schade vergoed krijgt.”

Wat zijn jouw adviezen voor leden die gewond zijn geraakt bij een ongeval tijdens hun werk?

“Allereerst adviseer ik leden om het besluit over de definitie van hun ongeval binnen de bezwaartermijn van zes weken door ons te laten toetsen. Als wij van oordeel zijn dat er argumenten zijn om van een bedrijfsongeval een dienstongeval of een beroepsinci-

dent te maken, dan staan onze juristen klaar om bezwaar aan te tekenen. Daarnaast onderzoeken we ook altijd of wij de werkgever of een derde partij aansprakelijk kunnen stellen. Net als bij een dienstongeval zal bij een erkenning van aansprakelijkheid alle schade moeten worden vergoed. Dat is voor onze leden natuurlijk een belangrijk wapenfeit.”

Welke rol zou de werkgever hierbij volgens jou moeten spelen?

“Ik ben van mening dat Defensie als werkgever goed voor medewerkers moet zorgen als hen tijdens het werk iets overkomt. Wij zetten ons als bond in om de belangen van onze leden optimaal te behartigen. Leden met psychisch of fysiek letsel drukken wij op het hart om vroegtijdig in het proces voor hulp of advies bij ons aan te kloppen. Wij kunnen dan vaak nog veel voor hen betekenen, vóórdat belangrijke besluiten worden genomen. We kunnen hen ook helpen met hun re-integratie en vragen over de WIA en andere uitkeringen beantwoorden. Goed om te weten is dat we voor het bepalen van de hoogte van de schadevergoeding en principiële zaken samenwerken met twee gerenommeerde advocatenkantoren op letsel-schadegebied: Dolderman Letselschade Advocaten en Wout van Veen advocaten, beide gevestigd in Utrecht.” ←

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Uit dienst? Een woning kopen of verhuizen?

Baby op komst? Gaat u samenwonen of trouwen? Of gaat u juist scheiden? Gaat u binnenkort op uitzending?

Veranderingen?

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

Kinderwens, uitzendingen en overplaatsingen leiden tot minder animo voor krijgsmacht

‘VROUWEN ZIJN EEN VERRIJKING VAN HET TEAM’

Ondanks allerlei campagnes en maatregelen, vormen vrouwen met een percentage van krap 11 procent nog altijd een minderheid in de krijgsmacht. Maar er zijn soms grote verschillen bij de verschillende krijgsmachtdelen, ook qua werksfeer en mogelijkheden. **TEKST FRED LARDENOYE**

“Van de acht meiden met wie ik op de KMA begon, zijn er inclusief mijzelf nog twee over. Wie stopte, deed dat vanwege andere verwachtingen of omdat zij het moederschap in combinatie met het leger niet voor zichzelf zagen weggelegd,” zegt de onlangs tot brigadegeneraal benoemde Nicole de Wolf in een interview met de Gelderlander. De Wolf is daarmee de vierde vrouwelijke generaal die de krijgsmacht rijk is, zo’n 4 procent van het totaal. Tegelijkertijd met de eind vorig jaar ingevoerde vrouwendienstplicht, startte Defensie de zoveelste campagne om meer vrouwen te werven. Al 25 jaar geleden bij de opschorting van de dienstplicht – toen nog alleen voor mannen – werd het Beroeps Bepaalde Tijd (BBT)-contract geïntroduceerd om ook jonge meiden te interesseren voor een baan bij de krijgsmacht. Het streefpercentage was destijds 8 procent vrouwen. Dat streven is inmiddels behaald, maar met het huidige percentage van nog geen 11 procent is het tempo bedroevend laag te noemen.

Opleiding

Sergeant-majoor Anneke van Bree (52) kwam in 1994 als BBT’er in de krijgsmacht. “Ik had een HAVO-diploma, maar wist nog niet wat ik echt wilde. Het was eigenlijk bedoeld als een soort tussenstop van vier jaar, maar ik zit er nu nog,” zegt ze lachend. Ze begon met de opleiding voor chauffeur bij de Koninklijke Luchtmacht. “Er was nog een ander meisje en wij hadden een aparte gang, dat was netjes geregeld. Maar het was niet helemaal mijn ding. Toen ik tijdens een oefening in het gras moest duiken, keek ik eerst of het niet vies was. De sergeant schreeuwde: ‘Van Bree, liggen!’ Dan zei ik: ‘Het gras is nat, sergeant.’” Omdat ze ervan uit ging dat ze toch niet zou blijven, negeerde ze het typische mannengedrag. “Bij de chauffeurs waren veel mannen, dus het ging vooral over bodybuilden en roken, gewoon niet mijn ding. Bij grof taalgebruik deed ik net alsof ik het niet hoorde of keek ik weg.” Adjudant Anita Knecht (47) had minder moeite om te wennen toen zij in april 1995 als BBT’er

bij de Koninklijke Marechaussee terechtkwam. “Ik kwam van de Landbouwhogeschool, dus een mannenwereld was geen probleem. Dat taalgebruik van mannen is anders, maar ik heb het vooral als een voordeel ervaren. Zelf ben ik ook heel direct.” Na haar opleiding kwam ze als eerste vrouw op een afdeling. “Komt er een mannelijke collega naar me toe en zegt: ‘Ik mag van mijn vrouw niet met jou de nachtdienst in.’ Ik zeg: ‘Dan heb jij een probleem, ik niet!’”

Het werk beviel Knecht dusdanig dat ze na drie jaar besloot bij de KMar te willen blijven. “De collegialiteit, de ondersteuning die je mensen kunt bieden, dat past bij mij.”

Prima werkplek

Knecht had plaatsingen door het hele land, maar werkt nu al negen jaar op de OCTKMar in Apeldoorn waar ze onder meer les geeft over de communicatiesystemen. “Ik heb enorm divers werk gedaan totdat ik door een hernia uit het operationele werk ben gestapt.” De adjudant vindt dat de KMar voor vrouwen inmiddels een prima werkplek biedt. “Er worden veel mogelijkheden voor vrouwen geboden, want zij zijn gewild omdat ze een gunstige invloed hebben op de geweldsspiraal bij incidenten.”

Van Bree ontdekte dat ze beter op haar plek was bij de administratie op Vliegbasis Woensdrecht. “De werkzaamheden en de werksfeer waren daar leuker. Toen kreeg ik

↖ Adjutant Anita Knegt:
"Zelf ben ik ook heel direct."
FOTO: MATTHIJS REMMERS

↑ Tweede luitenant Christa van Dijk: "Veel vrouwen denken niet direct aan Defensie als ze een carrière overwegen."
FOTO: ERIK KOTTIER

← Anneke van Bree tijdens haar uitzending in Afghanistan.
FOTO: PRIVÉCOLLECTIE A. VAN BREEE

‘Ik ben een groot voorstander van diversiteit in een team’

ook nog een premie en ben ik toch gebleven.” De volgende overstap naar de afdeling Personeel en Organisatie op Vliegbasis Volkel beviel haar nog beter. Inmiddels werkt ze op De Peel voor de zogeheten ‘groene personeelszaken’.

Marechaussee

Ook de kersverse brigadegeneraal Nicole de Wolf is ervan overtuigd: met vrouwen erbij wordt het team sterker. Dat kan tweede luitenant Christa van Dijk (31), teamleider bij Marechausseebrigade Oostgrens Noord in Enschede, alleen maar onderschrijven. “Vrouwen zijn een verrijking van het team. Maar ik ben sowieso een groot voorstander van diversiteit in een team. Ik kijk altijd naar wat ik heb en wat ik nodig heb als aanvulling. Want ook mannen heb je in verschillende soorten.”

Van Dijk kwam in 2008 bij de KMar. “Ik ben mijn hele leven een buitenkind geweest, was ook altijd oorlogje aan het spelen. Van mijn lichte haard bleef ik achter. We sliepen samen op een kamer, dus er was veel onderlinge binding. Ik heb er ook nooit moeite mee gehad dat het merendeel man is. Dat grof taalgebruik of die flauwe grappen; het ligt er ook aan hoe je daarmee omgaat.”

In Apeldoorn werd ze wachtmeester bij de Brigade Veluwe. Later werkte ze bij Mobiel Toezicht Veiligheid in Zevenaar, voordat ze in Enschede terecht kwam. “Overall waar ik werkte, was het wel iets van 20 procent vrouwen. Nare ervaringen met mannelijke collega’s heb ik eigenlijk niet.” Van Dijk vindt vooral belangrijk dat de juiste persoon op de juiste plaats zit. “Je kunt van elkaar leren en elkaar aanvullen. Dat vind ik mooi.”

Afghanistan

Van Bree ging parttime werken toen ze haar eerste dochter kreeg in 2001. “Ik kreeg direct de opmerking: ‘Moet dat nou echt?’ Maar ik ben het toch tien jaar lang blijven doen. Er werd verder ook nooit moeilijk over gedaan als ik weg moest voor de kinderen.” Het parttime werken hield op toen ze in 2012 aan de beurt was om op uitzending te gaan. Ze kwam terecht in het internationale kamp bij het Afghaanse Mazar-e-Sharif. “We hadden mijn schoonmoeder geregeld voor de opvang, mijn jongste kind was zes. Ik werkte in Afghanistan op personeelszaken, maar het was in het kamp allemaal heel netjes en goed geregeld.” Ook Knecht was in 2013 aan de beurt en werd in het kader van de EU-missie EULEX met een eenheid van zes mannen en drie vrouwen voor een half jaar uitgezonden naar Kosovo. “We moesten het gebied rondom Mitrovica beveiligen en hebben veel patrouilles gereden. De samenwerking met buitenlandse eenheden was prima. Je moest wel rekening houden met de lokale cultuur, dus mannen spraken vaak als eerste Kosovaren aan. Maar bij vrouwen was het dan weer andersom. Dus ook daarbij geldt dat vrouwen iets toevoegen.”

Kinderen

Dat uitzendingen een rol spelen bij vrouwen die de krijgsmacht verlaten, weet Knecht uit eigen ervaring. “De collega die vóór mij op uitzending moest, was alleenstaande moeder en nam mede om die reden afscheid van de KMar. Ook op andere onderdelen blijkt het vaak moeilijker te zijn om iets te regelen voor moeders die op uitzending gaan. Dat hoor ik ook van vrouwelijke collega’s bij de Landmacht. Daar word je nog vaker uitgezonden.”

Van Bree beaamt dat. “Vrouwen die ik ken bij de Luchtmacht vertrokken heel vaak omdat ze konden worden uitgezonden. Sommigen zijn burger bij Defensie geworden, anderen gaan er helemaal uit.” Ze werkt inmiddels bij de Landmacht op De Peel, maar betreurt het dat ze alleen van-

wege COVID-19 deels thuis mag werken. “Ik ben een gescheiden moeder met twee kinderen en werk al jaren voor een deel thuis. Jammer dat dat in mijn huidige functie niet kan.”

Van Dijk, getrouwd maar zonder kinderen, ziet ook vrouwen van een zekere leeftijd de KMar verlaten. “Wat dan meespeelt – en dat geldt voor de hele krijgsmacht – is dat je om de drie jaar naar een nieuwe functie moet solliciteren. Dat geeft niet veel stabiliteit in je privéleven. Bij de KMar werk je dan vaak ook nog onregelmatig.” Op het gebied van de opvang van kinderen zijn er wat Van Dijk betreft verbeteringen mogelijk. “Ik heb een collega gehad met kinderen, die dat niet kon combineren met vroege diensten. Want, waar laat je een kind om half zes?”

Promotiefilmpjes

Hoewel Van Bree veel positieve ontwikkelingen ziet, is zij pessimistisch over het verhogen van het aandeel vrouwen in de krijgsmacht. “Er is deeltijdwerk, kinderopvang, ouderschapsverlof, ook voor mannen. Toch denk ik niet dat het aantal vrouwen veel zal toenemen. Ik heb het uiteindelijk kunnen regelen, maar om de drie jaar solliciteren met alle daarmee gepaard gaande onzekerheid over waar je terecht komt, is met kinderen niet heel gemakkelijk.”

Knecht is optimistischer. “Ik zie hier steeds meer vrouwen binnenkomen. Soms bestaat de helft van een klas uit vrouwen. Vaak hebben zij wel moeite met de hiërarchie en hun beeld klopt ook niet altijd met de werkelijkheid. We hebben bijvoorbeeld een spotje gehad met alleen maar motorrijders, dat is inmiddels wat realistischer geworden.”

Van Dijk vindt het een goede zaak dat er inmiddels meer vrouwen in promotiefilmpjes optreden. “Want veel vrouwen denken niet direct aan Defensie als zij een carrière overwegen. Maar net zo goed moet dit werk wel bij je passen; het is een baan waarbij je soms in het hogere geweldsspectrum terecht kunt komen. Daar moet je wel tegen kunnen.” ←

Bosniëveteraan Lyanne Paskamp zocht tevergeefs hulp voor haar trauma

← Bosniëveteraan Lyanne Paskamp: 'Ik ben eigenlijk dubbel gehandicapt.'
FOTO: JAN PETER MULDER

Therapiegroep voor vrouwen

In haar boek 'Ze hoorden mijn schreeuwen niet' vertelt Lyanne een persoonlijk verhaal, maar wat haar overkwam staat niet op zichzelf. Vooral haar zoektocht naar de juiste hulp voor haar posttraumatische stressstoornis (PTSS) en de gevolgen daarvan voor haar gezin, is voor veteranen met een trauma een herkenbaar verhaal. "Bij de ene zorginstelling moest je over je uitzender-ervaring praten, bij de ander mocht dat juist weer niet. Dat maakt het direct al heel verwarrend en ingewikkeld. Een speciale therapiegroep voor vrouwen was er destijds niet in de veteranenzorg, maar in de groep met mannen was ik niet welkom. Eigenlijk heel gek, want ik was natuurlijk uitgezonden met bijna alleen maar mannen."

Veel verbeterd

Lyanne is blij dat er op nazorggebied inmiddels wel veel is verbeterd bij Defensie. "Als we 13 jaar geleden de hulp hadden gehad die we nu hebben, dan was het heel anders gelopen."

Er zijn meerdere redenen waarom haar boek gelezen moet worden, vindt ze. "Het belangrijkste is dat er van geleerd kan worden. Daarom vind ik dat ook mensen in het hulpverleningsveld het zouden moeten lezen en er dan iets mee moeten doen. Hulpverleners onderschatten vaak hoe belangrijk zijn voor mensen die hulp nodig hebben. Ook dat is de boodschap van mijn boek." Haar man Erik voegt eraan toe: "En natuurlijk is er ook de herkenbaarheid voor andere veteranen en hun gezinnen. Dat ze kunnen zeggen: wij maken het dus niet alleen mee." ←

■ Lyanne en Erik Paskamp werden op Veteranendag - op 26 juni - geïnterviewd in het programma 'Ode aan veteranen', dat Omroep MAX uitzond op NPO2.

'ZE HOORDEN MIJN SCHREEUWEN NIET'

Lyanne Paskamp werd als chauffeur bij de KL in 1992 uitgezonden naar Sarajevo. Net als haar eveneens als marechaussee uitgezonden man Erik kwam zij terecht bij de staf van de Nederlandse militaire eenheid die deelnam aan UNPROFOR. Toen het Rainbow Hotel waar zij verbleven onder vuur kwam te liggen, moesten zij halsoverkop vluchten. Lianne liep een trauma op en schreef een boek over haar zoektocht naar de juiste hulp. **TEKST FRED LARDENOYE**

“E ighenlijk ben ik dubbel gehandicapt. Als vrouw in een door mannen gedomineerd veteranenland. En doordat ik een onzichtbare wond heb,” vat Lyanne Paskamp (55) haar lastige positie samen. “Ik moet me altijd bewijzen en verantwoorden.” Dat laatste merkte ze opnieuw in 2019, toen ze samen met haar man Erik (58) terugkeerde naar Bosnië, het land waar ze gezamenlijk als militair op missie waren in 1992. “Bij een oorlogsmuseum mocht Erik gratis naar binnen als veteraan, omdat hij een arm mist. Mijn PTSS is niet zichtbaar, daarom moest ik betalen. Ik heb het gevoel dat ik heel hard moet schreeuwen om gehoord te worden.”

MARVER-hulp voor leden die na hun LOM elders gaan werken

‘ZIEKTE EN RE-INTEGRATIE VORMEN VAAK EEN COMPLEXE MATERIE’

De MARVER heeft een flink aantal niet actief dienende leden die na hun Leeftijdsonslag Militairen (LOM) een arbeidsovereenkomst tekenen bij een andere werkgever. Zij grijpen deze kans, omdat zij tijdens hun UGM-uitkering tot de Wet Normering Topinkomens (Balkenendenorm) mogen bijverdienen. De Balkenende-norm is overigens alleen van toepassing wanneer je gaat werken voor de (semi-)overheid. Maar wat moeten zij doen als zij in een juridisch conflict met hun nieuwe werkgever verzeild raken? Voor het antwoord op deze vraag klopte OpLinie aan bij Themis van Helvoort, procesjurist namens de Marechausseevereniging en de AFMP.

Kun je allereerst wat meer vertellen over jouw werk als procesjurist?

“Sinds mijn afstuderen in 2011 werk ik bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van de MARVER en de AFMP. Het eerste jaar was ik actief als kwestiebehandelaar en daarna ging ik aan het werk als procesjurist. Als procesjurist verleen ik rechtsbijstand aan onze leden door het behandelen van de juridische kwesties die zij hebben bij hun werkgever. Hierbij geef ik bijvoorbeeld adviezen, maar ik ga ook procedures voor hen aan. In mijn huidige functie kan ik procederen tot en met de hoogste rechter. Voor ambtenaren is dat de Centrale Raad van Beroep. Een procesjurist mag geen strafrechtelijke zaken behandelen; die zijn voorbehouden aan een advocaat. Ook civiele zaken met een belang boven de 25.000 euro mogen alleen door een advocaat worden behandeld. Alle andere kwesties behandel ik dus wél.”

Hoeveel NAD-leden gaan na hun LOM bij een andere werkgever aan het werk?

“Eerlijk gezegd weet ik niet precies hoeveel leden na hun LOM een arbeidsovereenkomst bij een andere werkgever aangaan. Na hun LOM hebben ze recht op een UGM-uitkering en mogen zij bijverdienen (Wet Normering Topinkomens, red.), dus ik kan me voorstellen dat er best wat leden zijn die er een betaald baantje bij nemen.”

Voor welke banen kiezen zij?

“Dat is best divers. Een aantal NAD-leden tekende een arbeidsovereenkomst bij verschillende vervoersbedrijven. Maar ook aan Defensie gerelateerde instanties, zoals pensioenfonds ABP, het Nederlands Veteraneninstituut en de NAVO, zijn populair als nieuwe werkgevers. Eigenlijk komen in bijna elke bedrijfstak banen voorbij: van bibliotheken tot gemeentes. Ook zijn er

‘Wat je tijdens de coronacrisis ziet, is dat mensen opeens niet meer worden opgeroepen voor werk’

wat mensen die een burgeraanstelling bij Defensie hebben gekregen.”

Hoe vaak los je problemen op voor deze doelgroep?

“Elke week behandel ik wel problemen waarmee deze doelgroep kampt. Alhoewel het aantal civiele zaken klein is in vergelijking met ambtenarenzaken, heb ik altijd meerdere civiele zaken lopen.”

Tegen welke problemen met hun nieuwe werkgever lopen onze leden aan?

“De meeste kwesties die ik behandel, gaan in essentie over loon. Wat je tijdens de coronacrisis ziet, is dat mensen opeens niet meer worden opgeroepen voor werk. Dan wordt ineens duidelijk dat hun oude contract van jaren terug niet meer actueel is. In het contract staat dan bijvoorbeeld dat iemand 20 uur per maand werkt, terwijl hij of zij jarenlang 20 uur per week werkzaam was. Dat was natuurlijk al die jaren geen pro-

bleem. Over de gewerkte uren kreeg hij of zij namelijk gewoon het loon betaald. Maar als je dan later plotsklaps moet terugvallen op een achterhaald contract, dan lopen de inkomsten een flinke deuk op. Samen met een lid kan ik in dat geval een beroep doen op ‘het rechtsvermoeden van arbeidsomvang’ of op ‘het vastklikken van het contract’.

Wat houden deze twee laatstgenoemde begrippen in?

“Het rechtsvermoeden van arbeidsomvang houdt in dat je erom vraagt om je contract in overeenstemming te brengen met je feitelijke uren. Dat wordt dan je nieuwe contract. Hierbij hoort uiteraard ook een loonverandering en die kan flink oplopen. Als je een oproepcontract hebt, hoort de werkgever je dat uit eigen beweging aan te bieden, zodra er 12 maanden van je contract zijn verstreken. Dit is het vastklikken van het contract.”

Met welke uitdagingen worden leden nog méér geconfronteerd?

“Als procesjurist behandel ik ook veel zaken van niet actief dienende leden rond ziekte en re-integratie. Voor veel mannen en vrouwen is dit een complexe materie, zeker als je bij een nieuwe werkgever aan de slag gaat bij →

‘Als een werkgever met mij als

procesjurist in aanraking komt, dan verandert de dynamiek en is er ineens wel onderling overleg mogelijk’

wie een heel ander wetboek van toepassing is dan tijdens actieve dienst bij Defensie. Alleen al in het herstellen van ziekte of in het aangaan van een goed re-integratietraject gaat voor hen al veel kostbare energie zitten, laat staan als je dan ook nog eens last hebt van een dwingende werkgever of een dwarse bedrijfsarts. Veel niet actief dienende leden die hiermee worden geconfronteerd, kloppen bij ons aan voor hulp. Daarnaast behandel ik ook veel sociale zekerheid-vraagstukken, bijvoorbeeld over de WW of de WIA.”

Welke zaken op dit terrein springen er voor jou het meest uit?

“Ik heb een mooie variatie aan zaken in mijn pakket. Door de coronamaatregelen houd ik me op dit moment het meest bezig met ‘loonvorderingen wegens een beroep op het rechtsvermoeden van arbeidsomvang’. Deze loonvorderingen vind ik zelf erg boeiend, omdat de belangen aan de zijde van de werknemer én de werkgever groot zijn. De werkgever ziet bijvoorbeeld zijn inkomsten teruglopen en komt hierdoor in een lastig financieel parket. Sommige werkgevers melden dat zij, ondanks het gebruik van de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW, red.) aan het randje van hun faillissement zitten. Zij komen dan

met het argument dat een mogelijke loonvordering hen óver het randje kan duwen. Aan de andere zijde heeft de werknemer natuurlijk ook een groot belang. Zijn of haar inkomsten zijn namelijk ineens gekelderd. Als je jarenlang dubbel of driedubbel zoveel uren draait als dat er formeel op papier staan, dan ga je daar toch naar leven. Hierdoor kunnen voor de werknemer enorme problemen ontstaan. En wie zegt dat de werkgever geen bluffpoker speelt? En een geslaagde loonvordering kan bijvoorbeeld gaan rondzingen in een bedrijf, waardoor meer mensen hun uren gaan claimen. Dus heeft de werkgever er weer alle belang bij om vorderingen te vermijden. Dit vind ik een boeiend speelveld.”

Wat vind je nog meer interessant in je rol als procesjurist voor onze leden?

“Ziekte- en re-integratiezaken vind ik ook heel mooi om te behandelen. Mensen die in de problemen komen terwijl zij ziek zijn, kunnen namelijk wel wat hulp gebruiken. Ik help hen bijvoorbeeld door uit te leggen welke standpunten van de werkgever echt kloppen en op welke punten hij de randen opzoekt. Als een werkgever met mij als procesjurist in aanraking komt, dan verandert de dynamiek met hem en is er ineens wél onderling overleg mogelijk. Ik constateer dat vooral binnen

kleine bedrijven de afdeling P&O nog nooit eerder te maken heeft gehad met een langdurig zieke werknemer en echt niet weet wat ze met hem of haar aan moet. Dan gaan er vaak dingen fout. Niet uit onwil of rancune, maar door onwetendheid. Sommige kwesties zijn voor mij persoonlijk technisch-juridisch interessant, maar daarmee zal ik de lezers niet vermoeien.”

Wat kan de MARVER voor NAD-leden betekenen?

“Kort gezegd bieden wij hen hulp in de meest brede zin van het woord. Van het geven van een advies tot het helpen bij een procedure. Dit doen we zowel bij kwesties binnen Defensie als bij problemen met andere werkgevers. De belangen van onze NAD-leden staan hierbij altijd centraal.” ←

IN MEMORIAM

 Op 24 februari 2021 overleed op 68-jarige leeftijd te Den Haag **Robert Bernardus Ferdinand Verhaaf**. 'Voorgoed uit ons midden, maar voor altijd in ons hart,' schreven zijn vrouw en kinderen op het overlijdensbericht met als afscheid 'Wat zullen we jou missen.' Zijn vrouw Anke, kinderen en kleinkinderen hebben met familie, vrienden en kennissen op woensdagavond 3 maart 2021 in Den Haag van Rob afscheid genomen. De plechtigheid vond in besloten kring plaats.

Correspondentieadres:
Anke Verhaaf Beekman
Jules Massenethof 22
2551 XC Den Haag

 Op 1 maart 2021 overleed op 93-jarige leeftijd te Leiden Aobd **Leen Klaassen**. Zijn laatste functie was brigadecommandant van de Grensbrigade Den Briel. Hij was onderscheiden met de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau in Goud met de zwaarden en De Gouden Medaille voor langdurige, eerlijke en trouwe Militaire Dienst. In de vele bliken van medeleven die de familie heeft ontvangen, wordt Leen herinnerd als 'de grote leermeester'. Streng, maar rechtvaardig leerde hij zijn mannen en vrouwen de kneepjes van het vak grensbewaking. Zelf leerde hij het vak van zijn veel oudere broer Tonie, docent op het Opleidingscentrum Koninklijke Marechaussee. Leen heeft met Nel 50 jaar in Den Briel gewoond en deelgenomen aan het sociale leven daar. Tot het moment dat zijn ziekte toesloeg, was Leen 67 jaar trouw lid van de vereniging.

Daarnaast was hij sinds 1978 trots lid van de International Police Association (IPA). Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind hebben op zaterdag 6 maart in besloten kring met de tekst 'Liefde houdt niet op waar het leven eindigt' afscheid van Leen genomen. FSZ-medewerker Henk Spittje heeft namens de Marechausseevereniging als laatste groet een bloemstuk met blauwe linten verzorgd.

Correspondentieadres:
Lia Klaassen
Geverstraat 39a
2341 GA Oegstgeest

 Op 19 maart jongstleden bereikte ons het droevige bericht dat **Pierre Raven** op 78-jarige leeftijd vrij plotseling, thuis te Maria Hoop was overleden. Pierre werd in 1943 te Geleen geboren en groeide op als een echte Limburgse jongeling. Hij leerde Louise kennen en een gelukkig huwelijk volgde. Samen kregen zij drie kinderen, Patricia, Roger en Marco, die hen op hun beurt opa en oma maakten van zes kleinkinderen. Na de KMAR-opleiding in Apeldoorn werkte Pierre onder andere op de Brigades Beek (L), Brunssum, HQ AFCENT en Brigade Venlo. Van 1969 tot 1973 werd hij uitgezonden naar Paramaribo in Suriname. In 1998 ging Pierre als kapitein met FLO. Inmiddels woonden zij in Maria Hoop, een klein dorp behorend tot de gemeente Echt met een bosrijke omgeving. Wij kennen Pierre en Louise als een vriendelijk en gastvrij stel, bij wie iedereen welkom was en je altijd gezellig

kon vertoeven. Pierre was een vraagbaak voor iedereen. Met hem kon je urenlang discussies voeren. Hij was een puntje precies en gaf niet graag zijn ongelijk toe. Hij was zo trots als een pauw met zijn veren uitgestrekt om zijn wijsheden door te geven aan zijn kinderen en kleinkinderen. Zij noemden hem 'de wijze strijder, het opperhoofd en de senior'. Pierre was een markante man, altijd in de weer om zijn gezin te steunen, te begeleiden en te adviseren met zijn kennis over alle facetten van het leven. Ook was Pierre een fanatiek filmer. Bij vele evenementen werd hij gevraagd de gebeurtenissen vast te leggen met zijn camera. Studio Ravenski werd geboren. Veel mooie reportages met bijpassende muziek maakte hij. Zijn familie betekende alles voor hem. In zijn jonge jaren maakten zij vele dagtripjes, vaak bepakt met tassen vol met lekkers om hun kroost onderweg te kunnen verwennen. Uiteraard was de camera altijd aanwezig, waardoor hij de naam éénoog kreeg. Nu zijn zij blij met de vele prachtige opnames. Elk kind en kleinkind heeft zijn eigen levensfilm, een onuitwisbare herinnering van hun vader en opa. Pierre was een levensgenieter, Samen met Louise maakte hij vele ritjes door het Limburgse landschap in zijn klassieke Mercedes. Vanaf 1999 tot 2010 waren Pierre en Louise vrijwilligers bij het Fonds Sociale Zorg in de provincie Limburg. Voor dit mooie en dankbare werk ontving Pierre in 2010 namens het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging een oorkonde en een waarderingpenning. Helaas werd Pierre

enkele jaren geleden ziek en kwam er noodgedwongen een einde aan zijn hobby's. Gelukkig kon hij achter de computer zijn energie kwijt en interesseerde hij zich voor de medische wetenschap. Zijn familie noemde hem een 'aparte man'. Dat zagen wij tijdens de uitvaart terug op de kist, die helemaal was beschreven met typische uitspraken en kenmerken. Wij weten zeker dat Pierre als echtgenoot, pap en opa als stralend en solide middelpunt zal voortleven in de familie. Donderdag 25 maart 2021 hebben wij in Crematorium Nedermaas te Geleen afscheid genomen van Pierre. We kunnen terugkijken op een mooie, intieme dienst met toespraken en gezang door de hele familie. Als vertegenwoordigers van het Fonds Sociale Zorg waren Jean en Toos van Erp en Jacques en Fien Cabollet met een mooi bloemstuk aanwezig. Met Pierres lijfspreuk 'Er is geen begin en er is geen einde, wat wij einde noemen is altijd weer een nieuw begin,' wensen wij Louise, kinderen en kleinkinderen veel sterkte. Wij spreken de hoop uit dat dit einde weer een nieuw begin mag zijn met ooit een gelukkig weerzien!

Correspondentieadres:
Vlaskuilweg 24
6105 CP Maria Hoop

 'Met pijn in ons hart, maar dankbaar voor al die fijne en gelukkige jaren die wij met elkaar hebben gehad,' gaf zijn familie kennis van het feit dat na een tijd van afnemende gezondheid op 11 april 2021

in Zoetermeer moegestreden is ingeslapen 'onze zorgzame (schoon)vader en trotse opa **Willem Verhart**.' Na zijn eerste opleiding werd Willem geplaatst bij de Brigade Den Haag afdeling Verkeer, tevens motorrijder. Op de afdeling verkeer ontpopte Willem zich tot een goed en enthousiast motorrijder die zelfs midden in de winter zonder handschoenen op de motor reed. Vooral als Wmr was hij vaak de coördinator op het gebied van motoren en de Cdt. van vele VIP-begeleidingen en ere-escortes. Ook was hij de initiator van vervolopleidingen voor de motorrijders van de afdeling Verkeer. Welke motorrijder van Den Haag herinnert zich niet de trainingen op het parkeerterrein van de oude Houtrusthallen? Heel lang reed hij maandelijks naar Utrecht om de VPV-opleiding aan nieuwe motorrijders te geven. Maar aan het motorrijden kwam een einde en Willem werd geplaatst op de Staf KMar aan de Raamweg te Den Haag en wel bij de afdeling Materieel en Infrastructuur. Willem werd belast met het verwerven van de voertuigen voor de KMar, waaronder de motoren. Dit deed hij vol enthousiasme tot aan zijn FLO. In zijn diensttijd was hij een uitstekend judoka. Hij kwam uit in wedstrijden voor de KMar en begeleidde veel collega's bij wedstrijden. Na zijn FLO zette hij zich in voor de watersportvereniging in Zoetermeer. Hij vervulde daar diverse functies. Zijn kinderen, kleinkinderen, familie, vrienden, kennissen en collega's hebben op zaterdag 17 april 2021 in besloten kring afscheid van Willem genomen. Namens het Fonds Sociale

Zorg en de MARVER heeft Henk Spittje, als ledenbezoeker van Zuid-Holland, de nabestaanden van Willem veel sterkte toegewenst en een bloemengroet met blauwe linten verzorgd.

*Correspondentieadres:
Marjan Teunisse-Verhart
Hamletschouw 35
2726 KM Zoetermeer*

 Op 3 mei 2021 overleed te Tilburg in de leeftijd van 72 jaar **J.J.M. (Hans) van Luijck**, echtgenoot van Frieda Wijdemans. Hans werkte op veel plaatsen bij de Marechaussee. Na zijn opleiding te Apeldoorn werd hij geplaatst bij de Brigade Soestdijk. Ook diende hij in de politiedienst te Seedorf en bij de Brigades Keizersveer, Tilburg, Goirle en Gilze-Rijen. Zijn laatste functie vervulde hij op de districtsstaf te 's-Hertogenbosch. Bijstand verleende hij in Amsterdam en Den Haag. Hij werd ook ingezet bij de treinkaping te Wijster. Voorts was hij regelmatig aan het werk op de Luchthaven Schiphol bij de beveiliging van de EL AL-toestellen. Hans was een kundig opsporingsambtenaar, zeer ijverig en een goede leermeester voor velen. Hi was accuraat in zijn werk, had altijd alles tot in detail geregeld en beschikte over een niet aflaten-de werklust en een goed humeur. Veel indruk op hem maakte zijn deelname aan het onderzoek van de Herculesramp te Eindhoven. Hans was een marechaussee in hart en nieren. Hij was een voortreffelijk collega met wie iedereen graag samenwerkte. Als 55-jarige ging Hans met Functioneel Leeftijdsonslag.

Niets doen was geen optie voor hem. Hij ging aan de slag bij het RIVM en bracht als chauffeur entstoffen naar de consultatiebureaus in de regio Tilburg. Jarenlang hielp hij mensen als FNV-consulent bij het invullen van de belastingformulieren. Ook bleef er tijd over om samen met Frieda en naaste familieleden vakantie reizen te maken. Trein- en vliegvakanties, wintersport, stedentrips en het maken van fietstochten. Hans genoot van zijn kleinkinderen en met hen maakte hij menig uitstapje. Hij was een echte familieman. Vanaf 2010 was Hans secretaris/penningmeester van de Groep Oudgedienden Noord-Brabant. In die hoedanigheid zorgde hij met de voorzitter voor het functioneren van de ruim negentig leden tellende groep. Deze groep organiseert jaarlijks meerdere bijeenkomsten en plant en organiseert een eindejaarsdiner. Hans vervulde zijn werkzaamheden tot volle tevredenheid en hield iedereen op de hoogte van het wel en wee van de leden. Het afgelopen jaar was hij medeverantwoordelijk voor de samenstelling en de uitgave van het boekwerkje '2020 een onvergetelijk jaar', waarin de leden van de Groep Oudgedienden hun ervaringen en gevoelens tijdens de coronapandemie konden delen. Dit boekwerkje kreeg zelfs aandacht in de tweede uitgave van Marechausseecontact in 2021. Bijna een jaar geleden werd bij Hans de gevreesde ziekte geconstateerd. Hij wilde samen met Frieda nog veel ondernemen, maar dit was hem niet meer gegund. Op 11 mei vond de afscheidsdienst plaats in de aula Atrium van het crematorium

aan de Karel Boddenweg 5 te Tilburg. Namens het FSZ is hem de laatste eer bewezen en werd een bloemengroet verzorgd. Met Hans verliezen wij een vriend en waardevolle collega. Wij wensen Frieda, de kinderen en kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

*Correspondentieadres:
Sint Pieterspark 39
5014 SK Tilburg*

 Op 13 mei 2021 is op 92-jarige leeftijd te Terneuzen overleden Aoo b.d. **Jan van Doren**. Jan bracht het grootste deel van zijn werkzame leven in Zeeuws-Vlaanderen door. Tot zijn pensionering werkte hij lange tijd bij de bijzondere dienst op de Brigade Terneuzen. Het afscheid en de begrafenis vonden in besloten kring plaats.

*Correspondentieadres:
Coöperatie DELA
t.a.v. familie van Doren
Rucphensebaan 93b
4706 PH Roosendaal*

 Op 20 mei 2021 overleed op 70-jarige leeftijd te 't Harde **Cees Weedage**. Wij willen Ekie en de andere geliefden van Cees condoleren en hen veel sterkte toewensen bij de verwerking van dit grote verlies. Namens het FSZ is hem de laatste eer bewezen met een bloemengroet.

*Correspondentieadres:
Ekie Weedage-de Vries
Lavastraat 27
8084 CL 't Harde*

Gerard Boeijen
Secretaris Kring NAD

Speciaal welkom tijdens AV voor teruggekeerde MARVER-voorzitter

MARVER SLUIT BOEKJAAR AF MET POSITIEF RESULTAAT

Op vrijdag 11 juni vond de 121e Algemene Vergadering van de Marechauseevereniging plaats. Door de coronacrisis werd deze wederom via Microsoft Teams georganiseerd. Een speciaal woord van welkom van vicevoorzitter René Schilperoort was er voor voorzitter Sven Schuitema, die terugkeerde na een ziekteperiode.

An het begin van de vergadering werd geconcludeerd dat er voldoende afgevaardigden, ofwel vertegenwoordigers van de diverse kringen, aanwezig waren. Ook Wim van den Burg gaf als Lid van Verdienste van de MARVER acte de présence tijdens de vergadering. Er werd vastgesteld hoeveel stemmen een kring heeft. Daarna werd aangekondigd dat komend najaar een extra Algemene Vergadering plaatsvindt, waarin de aangepaste statuten en reglementen van de MARVER worden vastgesteld.

Stembureau

Hierna werd een stembureau benoemd waarin de Kringen West, LTC en Schiphol zitting namen. Kring NAD stuurde een amendement in over de richtlijnen en de focuspunten van het beleid 2021-2022 van de MARVER. Dit amendement werd toegevoegd aan de agenda van de vergadering. Kring NAD pleitte vooral voor een wijziging in het Beleid Postactieve Medewerkers en Inkomen

Postactieve Medewerkers. Ook wilde deze kring praten over de digitale postvergoeding en de kilometervergoeding. Gezamenlijk werd besloten om deze onderwerpen eerst in een kaderberaad te bespreken. Kring NAD ging hiermee akkoord.

Zonder wijzigingen

Het verslag van de 120e Algemene Vergadering van de MARVER werd doorgenomen en vastgesteld zonder wijzigingen. Secretaris Breunis van der Pol nam met de vergadering het Algemeen Jaarverslag 2020 door. Dit jaarverslag werd zonder wijzigingen vastgesteld. Wél werden er enkele vragen over gesteld, die vicevoorzitter René Schilperoort en secretaris Breunis van de Pol beantwoordden. Laatstgenoemde benadrukte dat het volgende jaarverslag beknopter zal zijn en een andere vorm krijgt. Hierna werd het financieel jaarverslag met de accountantsverklaring voorgelegd aan de vergadering. Duidelijk werd dat de MARVER het boekjaar 2020 met een positief resultaat heeft afgesloten.

Herbenoeming

Als secretaris bedankte Breunis Gerard Boeijen, die na jarenlange inzet afscheid nam als kaderlid van de vereniging en daarmee van de Financiële commissie. Hierna werd Harry de Jong met algemene instemming benoemd tot nieuw lid van deze commissie. De Algemene Vergadering verleende aansluitend decharge voor het gevoerde algemene en financiële beleid in het afgelopen jaar. Later in de vergadering gingen de aanwezigen unaniem akkoord met de herbenoeming van Lex Brouwer tot hoofdbestuurslid van de MARVER.

Amendement

Vervolgens kwam het eerdergenoemde amendement van de Kring NAD concreet ter sprake. Dit amendement kwam neer op een tekstuele wijziging in de richtlijnen en focuspunten van het beleid 2021-2022. Het Hoofdbestuur van de MARVER stelde een kleine aanpassing hierop voor. De aanwezigen stelden hierover enkele vragen, die het Hoofdbestuur beantwoordde. Vervolgens gingen zij definitief akkoord met de tekstuele wijziging. De aangepaste richtlijnen en focuspunten van het beleid 2021-2022 zijn binnenkort te vinden in de MARVER-app.

Vragenronde

Tijdens de afsluitende vragenronde passeerden enkele belangrijke onderwerpen de revue, zoals het nieuwe Pensioenloket en de tussentijdse Medezeggenschapsverkiezingen. Het Hoofdbestuur beloofde deze onderwerpen mee te nemen naar het eerstvolgende kaderberaad. Vicevoorzitter René Schilperoort sloot de Algemene Vergadering en sprak de hoop uit dat hij iedereen binnenkort weer fysiek kan ontmoeten. ←

PUZZEL

BONCADEAU!

Stuur jouw oplossing van de puzzel vóór woensdag 6 oktober 2021 naar: Redactie MARVER, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of stuur een e-mail naar: puzzel@marechassevereniging.nl
 Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro! Uit de oplossingen uit het vorige nummer trokken wij **Roelf Begeman** uit **Exloo**.

FILIPPINE

Gelijke cijfers zijn gelijke letters.

A	31		37	11	41			7	B		2	19		44		15	21	39
C	18		36	28		5		13	38	D	22	6	32		2			17
E	24	4			25	9		44	30	14	F		29	42		11	20	
G	35	16		27		1	H	39			16	24		12	22	34		29
I	24		15	36	1	33		37	J		12	39		1	45	17	30	
K	8	23	41		10	3		28		39	L	1		11	45		25	34
M	36		29	8		33	11		4		40	21	N	43			20	14
O		29	10	39	2		46	11	26		P	11		31	22	16		39
Q		40	24		30	6	43		R	29	7		34	11			26	38
S	24	2	14		41		T	8	45		29		2		18	12	38	
U		13	29	31	5		22		42		V	35		9		1	28	22
W	32	37		24		10	43		9	X	44		10		33	24	23	
Y	8	19	46		27		3	39	Z	35	15	1	25		7		23	

- A. Bijnaam van Al Capone
- B. Buurland van Polen en Nederland
- C. Het zesde oneven priemgetal
- D. Buurland van Polen en Letland
- E. Vechtsport van Badr Hari
- F. Maken, scheppen
- G. Slaginstrument
- H. Bijnaam van Johan Verhoek (2,9)
- I. Israëliëse vechtkunst (4,4)
- J. Bijnaam van Klaas Bruinsma (2,7)
- K. Zoveel euro is het grootste biljet waard
- L. Slaginstrument
- M. Maken, fabriceren
- N. C min acht
- O. Maken, voortbrengen
- P. Buurland van Polen en D
- Q. Bijnaam van Ridouan Taghi (2,6)
- R. Weer in orde maken
- S. Chinese vechtkunst
- T. K maal acht
- U. Maken, R
- V. Slaginstrument
- W. Koreaanse vechtkunst
- X. Buurland van Polen en Tsjechië
- Y. Bijnaam van Peter La Serpe
- Z. Slaginstrument

OPLOSSING

	1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11		12	13	14		
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		25	26	27	28	29	30		
31	32	33	34	35		36	37	38		39	40	41	42	43	44	45	46	

De leden-app met
nieuws en informatie
rondom je werk

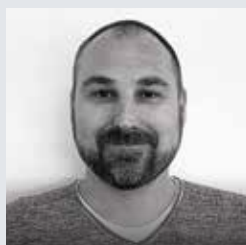
SPECIAAL VOOR ONZE LEDEN: DE MARVER-APP

Altijd je vakbond op zak!

- Dé plek voor het stellen van je persoonlijk vraag;
- Met exclusieve content over je werk en het vak;
- Alle antwoorden op de meest gestelde vragen;
- En de belangrijkste bijeenkomsten in de agenda.

KRINGVOORZITTERS

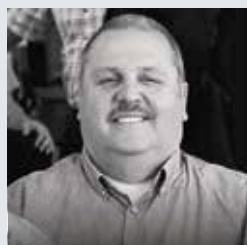
Kring Schiphol
Robert Tacx
schiphol@marver.nl

Kring Midden
Hans Koopman
midden@marver.nl

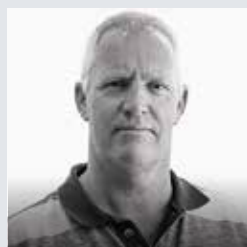
Kring NAD
Peter Rutten
nad@marver.nl

Kring Noord
Johan Fernhout
noord@marver.nl

Kring West
Richard Sluik
west@marver.nl

Kring Zuid
Ed Weber
zuid@marver.nl

Kring LTC
Marcel van der Stap
ltc@marver.nl

CONTACT

Algemene adresgegevens

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 8900 480
fax 085 - 8900 411
info@marver.nl
www.marver.nl
NL49INGB0000513044
open op ma t/m vr van 8.30 tot 17.00 uur

Afdeling Individuele

Belangenbehartiging (IB)

U kunt bij onze IB-afdeling terecht met al uw juridisch en rechtspositionele vraagstukken.
085 - 8900 430
fax 085 - 8900 411
ibb@marver.nl

Ledenadministratie

De ledenadministratie helpt u met alle vragen over uw lidmaatschap, ledenbenefits en verzekeringen.
085 - 8900 410
la@marver.nl

Leden worden vriendelijk verzocht de afdeling ledenadministratie tijdig te informeren over:

- Veranderingen in hun persoonsgegevens (naam, adres)
- Het verlaten van de dienst om elders te gaan werken
- Ambtsjubilea, leeftijdsontslag, opname in het ziekenhuis en uitzendingen

Adreswijzigingen kunnen per brief, e-mail (la@marver.nl), telefoon of via de website worden doorgegeven.

Opzegging van het lidmaatschap kan door een brief te sturen naar postbus 9124, 3506 GC Utrecht, t.a.v. Ledenadministratie. Opzeggingen kunnen ook per mail worden doorgegeven bij onze ledenadministratie.

Sluitingsdatum kopij

Interventie nummer 3, 2021 sluit op 30 augustus 2021. Blad bij de leden: 16 oktober 2021.

DFD is klaar voor uw toekomst!

DFD-abonnement. Helder, zeker en gemakkelijk.

Als militaire professional wilt u zekerheid en duidelijkheid over al uw militaire- en privé-risico's. DFD biedt dit. Zoals u als militair wereldwijd onze veiligheid garandeert, zo biedt het DFD-abonnement in combinatie met het DFD MaatwerkPakket de zekerheid dat uw verzekeringen en overige financiële zaken altijd en overal in orde zijn. Alles onder één dak!

T (040) 20 73 100 E dfd@dfd.nl I www.dfd.nl

Het DFD-abonnement biedt u de zekerheid van:

- ✓ Onafhankelijk en persoonlijk advies;
- ✓ Advies bij u thuis, ook 's avonds en in het weekend;
- ✓ Eén aanspreekpunt, 24/7 bereikbaar;
- ✓ Maatwerk oplossingen voor uw beroeps- en privérisico's;
- ✓ Schadeverzekeringen zonder provisie;
- ✓ Geen verrassingen. U weet precies hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Een vlotte schadeafwikkeling;
- ✓ Gemak. U en uw thuisfront hebben er geen omkijken naar.

FONDS SOCIALE ZORG (FSZ)

Voorzitter

Theo Wielens
053 - 572 10 60
06 - 42 16 94 43
voorzitter@fondssocialezorg.nl

Secretaris

Hans Walvius
0577 - 41 16 42
06 - 10 76 93 00
secretaris@fondssocialezorg.nl

Penningmeester

Breunis van de Pol
06 - 41 73 73 54
b.vandepol@marver.nl

Coördinator Zorg en Nazorg (ledenbezoekers)

Bert Tuenter
06 - 10 12 06 97
zorgennazorg@fondssocialezorg.nl

Coördinator verjaardagsactie

Gerrit Sels
0299 - 47 12 42, 06 - 22 44 49 26
verjaardagsactie@fondssocialezorg.nl

Coördinator inkoop

Tom Werkhoven
06 - 36 48 50 83
inkoop@fondssocialezorg.nl

Coördinatoren (web)winkel

Frits Aalbers en Wim Schouten
06 10 91 10 65 (Frits Aalbers)

Coördinator winkel en webwinkel

Wim Schouten
055 - 54 22 974
06 - 23 11 47 24
webwinkel@fondssocialezorg.nl

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Marechausseevereniging. De Marechausseevereniging is toegelaten als collectief lid van de Algemene Federatie van Militair Personeel (/FNV).

De inhoud van MARECHAUSSEvereniging valt onder de verantwoordelijkheid van het Hoofdbestuur van de Marechausseevereniging, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

redactie Bart Manders, René Schilperoort, Sven Schuitema
Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; 085 - 8900 460;
redactie@marver.nl

ontwerp & vormgeving MW concept & design, Amsterdam

oplage 6.500

verschijning Vier keer per jaar

website www.marver.nl

e-mail redactie@marver.nl

druk Senefelder Misset

advertenties 085 - 8900 460

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

BEVEILIG JE AUTO, BOOT OF MOTOR!

Altijd weten waar je kostbare bezit zich bevindt? Speciaal voor FNV-leden: Track & Trace systeem inclusief gratis montage op locatie van € 399,- voor € 279,-. Het na-diefstal terugvindstelsysteem van Moving Intelligence zorgt ervoor dat je auto, boot, motor of ander transportmiddel goed vindbaar is. Mocht er dus toch iets gestolen worden, dan vind je met behulp van Moving Intelligence je voertuig terug. Inclusief 24/7 alarmcentrale, wereldwijde dekking, online platform en app.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2021
Meer informatie over dit voordeel lees je op ledenvoordeelfnv.nl

30% KORTING

MOVING INTELLIGENCE

15% KORTING OP EEN GROENE VRIEND BIJ PLANTJE.NL

Als FNV-lid krijg je deze zomer 15% korting bij Plantje.nl, dé webshop waar je veilig en snel online planten koopt. De planten komen rechtstreeks van de kweker en zijn dus in topconditie. Met een breed assortiment is er voor iedereen een groene vriend te vinden. Ga voor een mooie plant, hippe pot of één van de plantenboxen.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2021
Kijk op ledenvoordeelfnv.nl voor de kortingscode

15% KORTING

Plantje.nl

25% KORTING BIJ MUSEUM WEBSHOP

Profiteer nu van 25% korting op de artikelen in de museum-webshop: de online museumwinkel van Nederland. In de webshop vind je op kunst geïnspireerde producten, veelal gemaakt met de musea waar de kunst te zien is. Kunst geeft je leven kleur en inspireert. Handige producten voor op het bureau, in de keuken, of aan de muur. Maar ook mode, accessoires en kinderproducten. Allemaal museumkwaliteit!

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2021
Bekijk het aanbod op ledenvoordeelfnv.nl

25% KORTING

MUSEUM
webshop

JAARVOORDEEL

TOT 15% KORTING OP JE VERZEKERINGEN BIJ UNIVÉ

Als FNV-lid profiteer je bij Univé van collectieve korting op verschillende schadeverzekeringen. Je ontvangt collectieve korting op: woonverzekeringen (inboedel en opstal), auto-, motor-, fiets- en bromfietsverzekeringen, caravan- en doorlopende reis- en annuleringsverzekeringen, en aansprakelijkheids- en rechtsbijstandverzekeringen. Als FNV-lid kan je korting ophalen tot wel 15%.

Bekijk het voordeel op www.unive.nl/fnv of
maak een afspraak op www.unive.nl/afpraak

TOT 15% KORTING

univé

JAARVOORDEEL

10% EXTRA KORTING BIJ PLUTOSPORT.NL

Bij Plutosport ontvang je als FNV-lid nu 10% extra korting op meer dan 19.000 sport- en lifestyleartikelen. Verschillende topmerken scoor je zo met extra scherpe prijzen. Wanneer je vóór 22:00 uur bestelt, heb je je bestelling de volgende dag al in huis. Zo heb jij snel en makkelijk een nieuwe sportoutfit nu de sportscholen weer open zijn.

[Bekijk het aanbod op ledenvoordeelfnv.nl](#)

10% EXTRA KORTING

**PLUTO
SPORT.NL**

NATUURLIJK KIES JE VOOR GROEN

Groen doen, voelt goed. En daar helpt GreenChoice je graag bij. Als FNV-lid profiteer je bij Greenchoice van exclusieve korting op je energiecontract. Bereken jouw voordeel en stap eenvoudig over op groene energie. Al ruim 25.000 FNV-leden gingen je voor.

[Bekijk het voordeel op ledenvoordeelfnv.nl](#)

KORTING OP GROENE ENERGIE

**GREEN
CHOICE**

GRATIS PROEFLES & 12% KORTING OP ALLE THUISCURSUSSEN

Vul je vrije tijd in met een thuiscursus van NHA! NHA biedt de voordeligste thuiscursussen van Nederland, zoals een leuke cursus Spaans. Volg nu een gratis proefles, en schrijf je daarna in voor de cursus. Als FNV-lid profiteer je van 12% extra korting én een gratis tablet.

[Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl](#)

12% EXTRA KORTING

nha

HET HELE JAAR FINANCIËEL FIT

De sportscholen zijn weer open, maar hoe blijf je financieel fit? In maart bereid je je voor op de Belastingaangifte, in december vergelijk je de zorgverzekeringen en in januari maak je goede #geldvoornemens. Met de Nibud Jaarplanner e-mailcoaching ontvang je gedurende het jaar op de beste momenten tips, tools of reminders om financieel fit te blijven.

[Meld je gratis aan via nibud.nl/jaarplanner](#)

NIBUD TIP

Onze jaarpartners:

univé

nha

**GREEN
CHOICE**

**PLUTO
SPORT**

**DE ONLINE
DROGIST**

**12GO
BIKING**

CentarParcs
Echt even samen

mobiel.nl

ARVAL
BNP PARIBAS GROUP

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

[Kijk op de website voor de speciale maandaanbiedingen!](#)

DAAROM

RAMONDA VAN DER MAST (22)

LID SINDS 2019

De 22-jarige Ramonda van der Mast werkt sinds oktober 2020 als wachtmeester bij de grensbewaking op Schiphol. In dit interview vertelt Ramonda over haar nog prille KMar-loopbaan en over haar MARVER-lidmaatschap.

Wat is jouw functie?

Ik ben wachtmeester bij de KMar. In oktober 2019 ging ik in deze functie werken in de grensbewaking op Schiphol.

Hoe bevalt dit werk?

Zeer goed! Voordat ik hiermee startte, had ik hier een wat ander, algemener beeld van. Ik vind het nóg interessanter dan ik had verwacht. Tijdens mijn werk kom ik in aanraking met reizigers van diverse nationaliteiten. Als wachtmeester probeer ik er in het kader van de grensbewaking achter te komen welk reisdoel iemand heeft. In mijn functie is het belangrijk om goed met mensen te kunnen omgaan. Ik heb in de praktijk al meer geleerd dan tijdens mijn wachtmeesteropleiding. Door het coronavirus kreeg ik gedurende mijn opleiding alleen theoretische uitleg en geen praktijklessen.

Waarom koos je ooit voor de KMar?

Als jong meisje kwam ik samen met mijn familie vaak op Schiphol om op vakantie te gaan met het vliegtuig. Daar zag ik toen altijd marechaussees lopen. Het werk wat zij deden, vond ik stoer en interessant. Later zocht ik uit hoe ik bij de KMar aan de slag kon. Na een opleiding Beveiliging en een opleiding Coördinator beveiliging ging ik uiteindelijk de wachtmeesteropleiding volgen.

Sinds wanneer ben je MARVER-lid?

Na een voorlichting tijdens mijn opleiding werd ik in december 2019 lid. Ten opzichte van concurrerende bonden had de MARVER bij die voorlichting het beste verhaal te vertellen over haar meerwaarde. Bovendien hoorde ik dat de MARVER de meeste leden had en toen dacht ik: 'Dat zit wel goed bij die club!'

Had je ons ooit nodig voor hulp?

Een tijd geleden attendeerde mijn vader me erop dat er mogelijk iets niet klopte aan de loonheffingskorting op mijn loonstrookje. Hierover sprak ik later een MARVER-medewerker op de kazerne. Hij adviseerde me om voor advies te bellen met de vereniging. Via de telefoon kreeg ik snel duidelijkheid over mijn loonheffingskorting. ←

'Het zit wel goed bij een club als de MARVER'